

Kryteria oceniania dla klas I-VIII
Wydawnictwo JEDNOŚĆ
Szkoła Podstawowa nr 36 w Zabrze
Rok szkolny 2018/2019

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Żyjemy w Bożym świecie” nr 11-01/12-KI-1/12
zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych” nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	- wykonane wszystkie zadania - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie zadania	- zapis staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- ćwiczenia czytelne - braki w zadaniach (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - często zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- wiele razy pomaga w różnych pracach - pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania - przejawia postawę apostołską	- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Bóg nas kocha – dziękujemy za Jego dary	• potrafi się przedstawić wobec całej klasy • wie, że katecheza jest spotkaniem z dobrym Bogiem • wie, że Bóg jest naszym najlepszym Ojcem • wie, że przyroda jest dziełem dobrego Boga • śpiewa z całą klasą refren pieśni „Radośnie Panu hymn śpiewajmy” • wie, że można spotykać się z Bogiem poprzez piękno przyrody • wie, że życie jest darem Boga przekazywanym przez rodziców • wie, że powinien troszczyć się o własne zdrowie i życie • wie, że z Jezusem spotykamy się na Mszy św. • wymienia, co jest dla niego skarbem	• pamięta imię katechety oraz przynajmniej kilku kolegów i koleżanek z klasy • wymienia cechy Boga – najlepszego Ojca • opowiada, jak okazać miłość Bogu Ojcu • wie, że świat jest darem kochającego Boga • z pomocą katechety wypowiada podziękowanie Bogu za piękny świat • wymienia sposoby okazywania Bogu wdzięczności za dzieło stworzenia • wie, że przez troskę o rośliny i zwierzęta okazuje wdzięczność Bogu za stworzony świat • wymienia dary Boże w przyrodzie • potrafi podziękować Bogu i rodzicom za dar życia • wie, że Jezus jest największym darem miłości Boga do ludzi • zna przypowieść o skarbie • wskazuje, jak pielęgnować przyjaźń	• rozpoznaje podręcznik do religii • pamięta, kiedy jest katecheza • wyjaśnia, w jaki sposób możemy okazać Bogu, że Go kochamy • wymienia rodzaje spotkań z Bogiem Ojcem • pamięta, że dzieła stworzone przez Boga służą człowiekowi • wyjaśnia, że dzieła stworzone przez Boga są dla człowieka pożyteczne • wskazuje ślady Boże w przyrodzie • wyjaśnia, dlaczego życie można nazwać darem • wymienia najważniejsze fakty z życia Jezusa • określa, co jest jego największym skarbem • śpiewa piosenkę „Mam Przyjaciela”	• potrafi zaśpiewać piosenkę „Dobrze, że jesteś” • śpiewa piosenkę „Ojcze, Ty kochasz mnie” • wypowiada modlitwę, w której dziękuje Bogu za piękny świat • śpiewa piosenkę „Dobre, dobre, bardzo dobre” • potrafi wyrazić modlitwą wdzięczność Bogu za Jego dary • potrafi wielbić Boga za piękny świat modlitwą spontaniczną • uzasadnia, dlaczego powinien troszczyć się o własne zdrowie i życie • śpiewa piosenkę z gestami „Cieszę się. Alleluja!” • wyjaśnia prawdę, że Pan Jezus jest Synem Bożym • śpiewa piosenkę „Bóg tak umiłował świat” • wyjaśnia, na czym polegają postawy koleżeństwa i przyjaźni	

II. Nasz Bóg jest zawsze blisko – chcemy się z Nim spotykać	• zna słowa pozdrowienia chrześcijańskiego • poprawnie wykonuje znak krzyża • wie, że modlitwa jest rozmową z dobrym Bogiem • odróżnia postawę modlitwy na katechezie od innych zachowań • wyjaśnia, dlaczego zwracamy się do Boga wezwaniem „Ojcze” • wyraża postawę szacunku dla Pisma Świętego • wie, że Bóg mówi do nas przez słowa Pisma Świętego • wymienia najbliższych członków swojej rodziny • wie, że kościół jest domem Bożym • odróżnia kościół od innych budynków • wie, że kościół jest poświęcony szczególną obecnością Boga • wie, że w kościele sprawowana jest Msza św. • opowiada o swoich dobrych czynach, którymi sprawił innym radość	• wymienia znaki i symbole religijne • wie, że ludzie wierzący powinni mieć znaki religijne w swoich domach • wie, czym jest znak krzyża dla chrześcijaństwa • rozpoznaje ludzi modlących się • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • wymienia miejsca i wydarzenia, podczas których czytane jest Pismo Święte. • wskazuje sposoby okazywania miłości w rodzinie • wie, że Pan Bóg pragnie być odwiedzany w swoim domu • wskazuje, gdzie w kościele jest kropielnica • rozpoznaje w kościele ołtarz, krzyż i miejsce, gdzie jest Najświętszy Sakrament • wymienia sposoby okazywania szacunku świętym miejscom i znakom • pamięta pod jakim wezwaniem jest jego parafia (imię patrona) • rozpoznaje posługę ministranta • wymienia zachowania, którymi dziecko sprawia radość Bogu • rozumie, że dobre uczynki wobec najbliższych są wyrazem miłości do Boga	• rozpoznaje znaki obecności Bożej w swoim otoczeniu (kościół, krzyż, obraz, kapliczka, medalik) • otacza szacunkiem znaki religijne • wymienia miejsca i sytuacje, w których wykonuje znak krzyża • wymienia, za co możemy Bogu dziękować i chwalić Go, za co Go przepraszamy i o co możemy prosić • wie, że Msza św. jest szczególnym rodzajem modlitwy • wie, że modlitwy „Ojcze nasz” nauczył Pan Jezus • potrafi z uwagą wysłuchać słowa Bożego w czasie niedzielnej liturgii • wie, że rodzinna miłość ma swe źródło w Bogu • opisuje, na czym polega właściwe zachowanie się w kościele • wyraża postawę szacunku dla miejsc świętych • podaje nazwy przedmiotów i miejsc w kościele, którym okazujemy szczególny szacunek • wyjaśnia, na czym polega prawidłowe zachowanie się w kościele i przed krzyżem • wyjaśnia, w jakim celu ludzie gromadzą się w kościele • wyjaśnia, jak wygląda Msza św. w jego parafii • potrafi zaśpiewać piosenkę „Dzieckiem Bożym jestem ja” • zgodnie bawi się z kolegami	• potrafi zaśpiewać piosenkę „Jezus jest tu” • potrafi zaśpiewać piosenkę „W imię Ojca i Syna” (z gestami) • z szacunkiem wykonuje znak krzyża • układa proste modlitwy uwielbienia, dziękczynienia, przeproszenia i prośby • potrafi zaśpiewać piosenkę „Bo Ty, Boże, jesteś Ojcem” • potrafi zaśpiewać (z gestami) piosenkę „Słowo Twe w Księdze śpi” • wyraża chęć poznawania Boga poprzez słuchanie słowa Bożego • właściwie posługuje się zwrotami grzecznościowymi: proszę, przepraszam, dziękuję • potrafi prawidłowo się przeżegnać korzystając z kropielnicy • poprawnie wykonuje gest pochylecia głowy (przed krzyżem i ołtarzem) oraz przyklęknienia (przed Najświętszym Sakramentem) • pamięta imię ks. proboszcza • opowiada o wydarzeniach związanych z życiem parafii • potrafi scharakteryzować zachowanie godne dziecka Bożego	• przypomina swoim kolegom o właściwej postawie w kościele • razem z rodzicami angażuje się w życie parafii (procesje, roraty, różaniec...)
III. Jezus największy	• zna pojęcia: Adwent i roraty • wie, z jaką nowiną przyszedł Gabriel do Maryi • wie, że prorocy zapowiadają	• podaje liczbę świec na wieńcu adwentowym oraz liczbę adwentowych niedziel • wie, że Adwent jest czasem przygotowania na przyjście Jezusa	• wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do świąt Bożego Narodzenia • wyraża pragnienie uczestniczenia w roratach	• wyjaśnia, kiedy na wieńcu adwentowym zapala się kolejne świece • potrafi zaśpiewać piosenkę adwentową	• chętnie opowiada o Jezusie • aktywnie włącza się

szym darem Ojca – przy- gotowujemy się na spo- tkanie z Jezusem (Adwent)	- li przyjście Jezusa - wie, że słowa proroków zapisane są w Piśmie Świętym - dzieli się opłatkiem i składa życzenia - opisuje wygląd szopki betlejemskiej (w swojej parafii) - wymienia dary złożone przez Mędrców Panu Jezusowi - wie, że kolędy są wyrazem radości z przyjścia Jezusa	- zna pojęcie „roratka” - zna słowa modlitwy „Zdrowaś Maryjo” - nazwę Betlejem kojarzy z zapowiedzią proroka (Mi 5,1) i miejscem narodzenia się Jezusa - zna zapowiedź, że Jezusa urodzi Maryja (Iz 7,14) - wymienia tradycje i zwyczaje świąteczne (wspólna wigilia, dzielenie się opłatkiem, żłóbek, choinka) - zna chrześcijańską wymowę zwyczajów świątecznych - wie, gdzie urodził się Jezus - wie, że świętowanie narodzenia Jezusa łączy się z udziałem we Mszy św. - zna perykopę biblijną o pokłonie Trzech Mędrców - zna słowa i melodię wybranych kolęd	- potrafi modlić się słowami modlitwy „Zdrowaś Maryjo” - wyjaśnia, że prorok to człowiek wybrany przez Boga, który mówi w Jego imieniu - wyjaśnia, jakie zadania do spełnienia miał prorok - wyjaśnia, dlaczego opłatek otaczamy szacunkiem - wyjaśnia, dlaczego żłóbek z Dzieciątkiem jest najważniejszym znakiem świąt Bożego Narodzenia - zna wydarzenia związane z narodzeniem Jezusa - wymienia imiona Mędrców - potrafi ocenić swoje dobre uczynki jako najpiękniejszy prezent dla Jezusa - potrafi wyrazić radość z przyjścia Pana Jezusa przez wspólny śpiew kolęd i udział w przedstawieniu	- opowiada ewangeliczną perykopę o zwiastowaniu - potrafi powiązać słowa proroków (Mi 5,1 i Iz 7,14) z narodzeniem Jezusa - potrafi śpiewać kolędy - wyraża wdzięczność za narodzenie Jezusa w modlitwie spontanicznej - potrafi zaśpiewać refren piosenki „Chciałeś być maleńkim” oraz kolędę „Dzisiaj w Betlejem” - wyjaśnia, że ten, kto jest mądry, szuka Jezusa - chętnie składa Jezusowi dary z dobrych uczynków	w przygo- towanie klasowej Wigilii (np. przygo- towanie dekoracji, recytacja) chętnie bierze udział w przedstawieniu bożonarodzeniowym
VII. Katechezy okoliczno- ściowe	- zna symbole i barwy narodowe Polski, - pamięta, że Maryja prosi o modlitwę na różańcu - wymienia imiona wybranych świętych i błogosławionych - wie, że po śmierci jest życie wieczne - rozumie, że każdy człowiek może naśladować św. Mikołaja	- wie, co oznaczają słowa ślubowania - definiuje pojęcie „różaniec” - potrafi modlić się do Matki Bożej - wymienia cechy charakterystyczne osoby świętej - pamięta słowa modlitwy „Wieczny odpoczynek” - opowiada o postaci i życiu św. Mikołaja - podaje, jak można naśladować św. Mikołaja w dobroci	- wyjaśnia znaczenie ślubowania w klasie pierwszej - przyjmuje prawidłową postawę w czasie hymnu - wymienia modlitwy odmawiane na różańcu - potrafi modlić się do swojego świętego patrona - wyjaśnia, dlaczego zapalamy znicze na grobach - potrafi dzielić się z innymi - potrafi zaśpiewać piosenkę „Biskupie Mikołaju”	- zna słowa „Katechizmu polskiego dziecka”, - potrafi zaśpiewać piosenkę „O Królowo, Królowo Różańca” - podaje godzinę, o której odbywają się nabożeństwa różańcowe - wyjaśnia, w jaki sposób można zostać świętym - opowiada o wskrzeszeniu córki Jaira - chętnie pomaga swoim rodzicom, kolegom	chętnie uczestniczy w nabożeństwach różańcowych

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Jezus jest naszym Przyjacie- lem i Nauczycie- lem – chcemy Go naśladować	- wymienia osoby Świętej Rodziny - wie, komu Jezus okazywał posłuszeństwo - wie, co to znaczy być uczniem Jezusa - pamięta, że chrzest jest sakramentem szczególnej więzi z Chrystusem - wymienia uczynki miłości wobec najbliższych - wie, że Jezus uzdrawiał chorych, niewidomych i niemych - wie, że ludzie chorzy potrzebują pomocy	- zna nazwę rodzinnego miasta Jezusa - podaje przykłady okazywania miłości w rodzinie - wie, że Jezus powołuje uczniów - podaje przykłady jak zachowują się przyjaciele - wymienia przedmioty związane z chrztem (chrzcielnica, woda, paschał, świeca...) - zna treść Ewangelii Mk 10,46-52 - wymienia, kto zajmuje się ludźmi chorymi - podaje przykłady, jak może pomagać chorym	- wyjaśnia, na czym polega posłuszeństwo - potrafi modlić się za swoją rodzinę - opowiada scenę powołania uczniów przez Jezusa - wyjaśnia, co to znaczy być przyjacielem i dobrym kolegą - stara się być życzliwy i koleżeński - wyjaśnia, w jaki sposób należy pielęgnować przyjaźń z Jezusem - szanuje pamiątki związane z jego chrztem - potrafi zaśpiewać piosenkę „Sercem kocham Jezusa” - potrafi prosić Boga o pomoc w byciu dobrym (modlitwa) - opowiada, o uzdrowieniach nad Jeziorem Galilejskim (Mt 15,29-31) - potrafi zaśpiewać piosenkę „Każdy może dziś do Jezusa przyjść” lub „Idzie Jezus”	- wyjaśnia, dlaczego wzajemna miłość w rodzinie jest źródłem szczęścia - potrafi zaśpiewać piosenkę „Pan Jezus także mamę miał” - chętnie naśladuje Jezusa w posłuszeństwie i pomocy najbliższemu - potrafi opisać cechy ucznia Chrystusowego - potrafi przez modlitwę wyrazić wdzięczność za sakrament chrztu - potrafi zaśpiewać piosenkę „By być jak Jezus” wyjaśnia, dlaczego dobro czynione najbliższemu cieszy Pana Jezusa - wyjaśnia, w jaki sposób Jezus pomaga chorym obecnie	świadczy uczynki miłości wobec bliźnich
V. Jezus dla nas umiera i zmar- twychwstaje – dla Jezusa chcemy zmieniać	- wymienia zewnętrzne oznaki Wielkiego Postu w kościele - wie, że męka Pana Jezusa jest znakiem szczególnej miłości do ludzi - okazuje szacunek wobec krzyża - wie, że za zło należy Pana Jezusa przepraszać - rozumie, że przyznanie się do winy jest pierwszym krokiem w naprawieniu zła	- wie, że Pan Jezus spotkał się ze swoimi uczniami na wieczerzy - wie, że Pan Jezus przemienił chleb i wino w swoje Ciało i Krew - kojarzy hostię (biały chleb) z obecnością Jezusa - zna słowa Jezusa „Bierście i jedzcie, to jest Ciało moje” - wie, że Pan Jezus zmarł w Wielki Piątek - wie, że w Wielki Piątek ludzie gromadzą się w kościele, by roz-	- wie, że Ostatnia Wieczerza była w Wielki Czwartek - opowiada o Ostatniej Wieczerzy Jezusa z apostołami - wyraża szacunek wobec Pana Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie - wyjaśnia, na czym polega adoracja krzyża - potrafi zaśpiewać piosenkę „Przepraszam Cię, Boże” - potrafi wyrazić wdzięczność Bogu za dar zbawienia (modlitwa)	- mówi z pamięci modlitwę „Któryś za nas cierpiał rany” - chętnie podejmuje dobre postanowienia na czas Wielkiego Postu - wymienia osoby, które Pan Jezus spotkał na swojej drodze krzyżowej - potrafi zaśpiewać piosenkę „Rysuję krzyż” - potrafi przepraszać Pana Jezusa za złe myśli, słowa i uczynki (modlitwa)	uczestniczy w adoracji przy „grobie” Pana Jezusa w Wielką Sobotę

swoje życie (Wielki Post)	• pamięta, że spotkanie z Jezusem pomaga w stawaniu się lepszym • opisuje wygląd palmy • wie, że Jezus umarł na krzyżu z miłości do nas • pamięta, że w Wielką Sobotę ciało Pana Jezusa spoczywało w grobie	• ważyć mękę Pana Jezusa i adorować krzyż • rozumie, że najważniejszym elementem grobu Bożego jest monstrancja – miejsce obecności Jezusa eucharystycznego	• opowiada, jak wygląda Boży grób w kościele parafialnym	• potrafi przedstawić w inscenizacji scenę przeproszenia • wyjaśnia, dlaczego przynosimy palmy do kościoła, • potrafi zaśpiewać pieśń „Krzyżu Chrystusa” • adoruje krzyż w klasie oraz w kościele • wyjaśnia, dlaczego grób Pana Jezusa nie jest smutny	
VI. Jezus zmar- tychwstały jest z nami – żyjemy w radości zmarłych- wstałego Jezusa	• wie, że zmartwychwstanie Jezusa świętujemy w Niedzielę Wielkanocną • wie, że zmartwychwstanie Jezusa jest wielką radością • wie, że kapłan słowami „Pan z wami” ogłasza obecność Jezusa na Mszy św. • wie, że z Jezusem spotykamy się na Mszy św. • rozpoznaje strój liturgiczny celebransa • wie, że podczas Mszy św. czytane są fragmenty z księgi Pisma Świętego • rozumie prawdę, że spotkamy Jezusa w Komunii św. • pamięta, że Pan Jezus wstąpił do nieba • wie, że podczas uroczystości Bożego Ciała Pan Jezus odwiedza miasta i wioski	• wie, że każda niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa • wie, że słowa „alleluja” śpiewane są podczas Mszy św • zna obietnicę Jezusa Mt 28,20b • podaje przykłady obecności Pana Jezusa wśród nas • wskazuje na ilustracji ołtarz i tabernakulum, poprawnie wypowiada te wyrazy • poprawnie wykonuje postawy i gesty liturgiczne (klękanie, bicie się w piersi) • wie, że Jezus mówi do nas w liturgii słowa • poprawnie wykonuje potrójny znak krzyża na czole, ustach i sercu • pamięta, że podczas Mszy św. kapłan powtarza słowa Jezusa: „Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje” wypowiedziane podczas Ostatniej Wieczerzy • pamięta, że Pan Jezus jest obecny na ołtarzu w znakach chleba i wina • potrafi wykonać znak pokoju • rozumie, że Pan Jezus przygoto-	• potrafi opowiedzieć wydarzenia związane ze zmartwychwstaniem Pana Jezusa (Mt 28,1-8) • potrafi śpiewać wybrane pieśni o zmartwychwstaniu Jezusa • śpiewem wyraża radość ze zmartwychwstania Jezusa • wyjaśnia, jak rozumie obietnicę, że Jezus żyje i jest wśród nas aż do końca świata • wie, że Msza św. jest najwspanialszą Pamiątką Pana Jezusa • wie, że do spotkania z Jezusem potrzebna jest wiara • włącza się we wspólną modlitwę, śpiew • wie, że do przyjęcia nauki Jezusa potrzebna jest wiara • potrafi identyfikować słyszane słowo Boże z osobą Jezusa • wymienia przedmioty używane podczas liturgii (kielich, wino, chleb-hostia) • odróżnia znaczenie podania dłoni na znak pokoju od podania dłoni na powitanie • potrafi wyjaśnić, czym jest niebo • potrafi odmówić modlitwę dostosowaną do tematu	• wymienia znaki Chrystusa zmartwychwstałego (baranek, paschał) • potrafi zaśpiewać pieśń „Jezus Chrystus jest Panem” • wyjaśnia, co oznacza okrzyk „alleluja” • potrafi dostrzec obecność Pana Jezusa w codziennym życiu • wymienia gesty wykonywane przez kapłana na początku Mszy św. (pokłon i ucałowanie ołtarza) • z szacunkiem wykonuje liturgiczne gesty • wyjaśnia, dlaczego wstawiamy na czas czytania Ewangelii • opowiada, w jaki sposób ludzie przyjmują Komunię św. • potrafi zaśpiewać piosenkę „Przygotuję Ci serce, o Chryste” • opowiada o wierze w powtórne przyjście Jezusa • wymienia sposoby okazywania miłości Jezusowi obecnemu w Najświętszym Sakramencie	

		wał dla wszystkich miejsce w niebie • pamięta słowa anioła o powtórnym przyjściu Jezusa • zna pojęcia: procesja, monstrancja	• opowiada, jak wygląda procesja Bożego Ciała • śpiewa pieśń „Wielbię Ciebie w każdym momencie”		
VII. Katechezy okolicznościowe	• wie, że maj jest miesiącem szczególnie poświęconym Maryi • wyjaśnia, dlaczego szanujemy nasze matki • wie, że Jezus kocha ludzi i jest dla nich dobry • wie, co to są „wakacje z Bogiem”	• wie, że figurki i kapliczki są wyrazem szczególnej czci Matki Bożej • potrafi modlić się litanią wspólnie z innymi • wymienia sposoby okazywania miłości i wdzięczności swojej mamie • wyjaśnia, dlaczego czcimy Serce Jezusa • wie, że kochać to być dobrym dla innych • odkrywa prawdę o religijnym przeżywaniu wakacji	• podaje godzinę nabożeństw majowych w swojej parafii • potrafi zaśpiewać pieśń „Chwalcie łąki umajone” • opowiada, jak można okazywać miłość i wdzięczność swojej mamie • wyraża szacunek i wdzięczność wobec matek • opisuje serce ludzkie podobne do Serca Jezusowego • dostrzega obecność Boga w różnych sytuacjach życiowych	• wyraża szacunek wobec przydrożnych kapliczek i figurek Matki Bożej	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY II SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Idziemy do Jezusa” nr AZ-12-01/12-KI-3/12
zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych” nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- c) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- d) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- c) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- d) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- d) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- e) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- f) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- d) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- e) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- f) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	- wykonane wszystkie zadania - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie zadania	- zapis staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- ćwiczenia czytelne - braki w zadaniach (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - często zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- wiele razy pomaga w różnych pracach - pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania - przejawia postawę apostołską	- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA
SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Ja i mój Bóg	• rozumie, że Jezus jest Nauczycielem, którego Bóg posłał do ludzi • potrafi wskazać przedmioty przypominające o obecności Boga w naszych domach • rozumie, że Jezus jest zawsze z nami • rozumie, że Pismo Święte jest listem Boga do ludzi • zna pojęcia: stworzyć, Stworzyciel • wie, że Bóg stworzył świat z miłości • pamięta, że Bóg stworzył człowieka • podaje, w jaki sposób Bóg objawia się w przyrodzie • wie, że Bóg stworzył anioły • wie, czym jest modlitwa • podaje, kiedy powinniśmy się modlić • wie, czym jest kościół i zna jego określenia • wie, w jakim celu przychodzimy do kościoła • rozumie, że Bóg w czasie chrztu św. czyni nas swoimi dziećmi • rozumie, że Kościół jest rodziną Bożą • podaje moment, w którym stajemy się dziećmi Bożymi • rozumie, że Jezus czyni cuda, aby pomóc ludziom i okazać swą miłość • podaje przykłady w jaki spo-	• rozumie potrzebę Bożego błogosławieństwa w roku szkolnym • potrafi dzielić się wspomnieniami z wakacji • określa, czym jest modlitwa, • rozumie, że krzyż jest znakiem obecności Pana Jezusa w klasie, szkole, w domu oraz innych miejscach • potrafi wyjaśnić, kiedy jego zachowanie w szkole jest dobre • pamięta dialog z Mszy Świętej: „Oto słowo Boże – Bogu niech będą dzięki” • w skupieniu słucha słowa Bożego • wymienia elementy świata stworzonego przez Boga • wie, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga • pamięta słowa hymnu „Święty, Święty” • pamięta tekst modlitwy do Anioła Stróża • okazuje szacunek dla modlitwy własnej i innych • wyraża szacunek w miejscu przebywania Boga – kościele • pamięta słowa, jakie wypowiada kapłan w momencie udzielania chrztu św. • rozumie, że Eucharystia jednoczy wszystkie dzieci Boże • pamięta treść perykopy J 6,5.8-13 • rozumie istotę cudu dokonującego się na Mszy Świętej • podaje motywy przejawów dobroci Jezusa	• wypowiada modlitwę dziękczynną związaną z przeżyтыми wakacjami i rozpoczynanym rokiem szkolnym • pamięta słowa modlitwy „Ojcze nasz • starannie wykonuje znak krzyża św., • stara się dobrze zachowywać w szkole, aby podobać się Bogu • potrafi opowiedzieć, jak powinniśmy słuchać słowa Bożego na katechezie i w kościele • pamięta słowa modlitwy: „Wierzę w Boga, Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi” • dba o czystość i piękno swego otoczenia. • potrafi zaśpiewać piosenkę „Chwałę Ciebie, Panie” • wyraża wdzięczność Bogu i rodzicom za dar życia, • potrafi sformułować wezwania modlitwy uwielbienia Boga za piękny świat • potrafi wyjaśnić, dlaczego aniołów nie możemy zobaczyć • potrafi zaśpiewać z odpowiednimi gestami piosenkę „Jezus o poranku” • potrafi opisać, jak powinniśmy się zachowywać w kościele • potrafi opowiedzieć, jak odbywa się sakrament chrztu św., • potrafi zaśpiewać piosenkę „Abba, Abba – tatusiu” • potrafi opisać poznane cuda Pana Jezusa	• potrafi w indywidualnej modlitwie prosić Boga o błogosławieństwo • potrafi opisać, co pomaga w dobrej modlitwie, a co w niej przeszkadza • śpiewem uwielbia Boga • potrafi wyrazić modlitwą wdzięczność Jezusowi za Jego obecność • potrafi wyjaśnić, jak możemy odpowiadać Panu Bogu na Jego słowa skierowane do nas • potrafi narysować kilka Bożych stworzeń • potrafi opisać, jak powinniśmy troszczyć się o świat stworzony przez Boga • potrafi wyjaśnić, co to znaczy, że Bóg stworzył nas na swój obraz i podobieństwo • wyraża wdzięczność Bogu za dzieło stworzenia • potrafi opisać rolę Anioła Stróża w życiu ludzi • potrafi ułożyć krótkie modlitwy prośby, dziękczynienia, uwielbienia i przeproszenia Boga • umie nazwać przedmioty związane z wnętrzem kościoła • potrafi określić, co jest używane do udzielenia sakramentu chrztu • potrafi wyjaśnić porównanie Kościoła do rodziny • potrafi wyjaśnić sens poznanych cudów	

	sób można czynić dobro	• stara się czynić dobro w swoim środowisku,	• potrafi narysować wybrany z cudów Pana Jezusa • potrafi narysować swój dobry uczynek	• potrafi wyjaśnić sens przykazania miłości • dostrzega potrzeby drugiego człowieka	
--	------------------------	--	---	--	--

•

II. Jezus przychodzi do nas	• wie, że Maryja jest Matką Jezusa • potrafi wyjaśnić określenie Adwent • podaje przykłady, jak możemy przygotować się na przyjście Jezusa • wie, że spełnianie dobrych uczynków jest przygotowaniem się na przyjście Jezusa • rozumie, że Jezus przychodzi do każdego człowieka • podaje datę świąt Bożego Narodzenia • rozumie sens świąt Bożego Narodzenia • wymienia postacie z szopki bożonarodzeniowej • pamięta treść perykopy Mt 2,1-5;7-12 • wymienia dary Mędrców • pamięta i rozumie prawdę, że przez chrzest św. staliśmy się dziećmi Bożymi • podaje przykłady okazywania miłości rodzicom • rozumie, co to znaczy przebaczyć • pamięta tekst Jezusowego przykazania miłości • podaje przykłady naśladowania Jezusa w miłości i ofiarności • pamięta, że Jezus jest przyjacielem każdego człowieka	• zna scenę Zwiastowania Maryi zapisaną w Piśmie Świętym • pamięta nazwę Mszy Świętej adwentowej • wymienia symbole adwentowe i rozumie ich znaczenie • potrafi wyjaśnić pojęcie nawrócenie • pamięta symbole adwentowe i ich znaczenie • pamięta i rozumie tradycje chrześcijańskiej Wigilii • rozumie, że kochając Jezusa tworzymy wspólnotę miłości w domu i w szkole • podaje, gdzie urodził się Pan Jezus • rozumie, że na Mszy Świętej witamy Pana Jezusa, który narodził się w Betlemem • rozumie, że Jezus przychodzi do nas w znaku chleba • pamięta imiona Mędrców • podaje datę i nazwy święta upamiętniającego omawiane wydarzenie biblijne • rozumie, że Jezus jest umiłowanym Synem Boga • wie, kto jest Ojcem i Matką Jezusa, a kto Jego opiekunem • pamięta i rozumie treść perykop: Łk 17,3-4; Łk 23,33-34 • pamięta słowa aktu pokuty: „Panie, zmiłuj się nad nami” i fragmentu „Spowiedzi powszechnej” • chętnie przeprasza • dostrzega potrzeby drugiego człowieka • rozumie słowa J 15,13-15	• potrafi opisać, w jaki sposób Bóg wybrał Maryję na Matkę Jezusa • potrafi w formie plastycznej przedstawić scenę Zwiastowania • potrafi wyjaśnić, na czym polega dobre przygotowanie do świąt Bożego Narodzenia • potrafi określić zmianę zachowania na podstawie opowiadania • potrafi złożyć życzenia świąteczne kolegom w klasie • potrafi zaśpiewać kolędę „Wśród nocnej ciszy” • opisuje okoliczności pokłonu Mędrców • potrafi omówić obrzędy związane z uroczystością Objawienia Pańskiego • potrafi opowiedzieć o chrzcie Pana Jezusa • potrafi wymienić, z jakich osób składa się Święta Rodzina • potrafi wskazać słowa modlitwy Pańskiej dotyczące przebaczenia • wyraża gotowość do przebaczenia • potrafi opowiedzieć przypowieść o miłosiernym Samarytaninie • potrafi zaśpiewać piosenkę „Mam Przyjaciela”	• potrafi wyjaśnić symbolikę roratki • potrafi ułożyć postanowienia na czas Adwentu • potrafi sformułować postanowienia adwentowe i wyjaśnić, dlaczego je czynimy • potrafi wyjaśnić sens dzielenia się opłatkiem • potrafi zaśpiewać kołysankę „Zasnij Dziecino” • potrafi powiedzieć, czym jest hostia • potrafi opisać świąteczny wygląd ołtarza w swoim kościele parafialnym • wyjaśnia znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez Mędrców • umie wyjaśnić symbolikę białej szaty i paschału • potrafi powiedzieć o czci i szacunku do rodziców • potrafi wskazać, w jakim momencie Mszy Świętej Jezus okazuje nam miłosierdzie • potrafi wyjaśnić, co to znaczy miłować się wzajemnie • chętnie pomaga innym i jest ofiarny, • potrafi wyjaśnić, dlaczego możemy zwracać się do Jezusa z prośbą o pomoc	• aktywnie uczestniczy w liturgii w czasie Adwentu • włącza się w przygotowanie klasowej wigilii
VI. Kateche-	• zna części różańca świętego • wie, czym są misje • wie, kim jest misjonarz	• wie, że podczas tej modlitwy rozważamy życie Jezusa i Maryi • wymienia sposoby niesienia pomocy	• potrafi wymienić modlitwy, które są odmawiane na różańcu	• potrafi modlić się na różańcu • potrafi zachęcić innych do pomocy misjonarzom	

zy oko- liczno- ściowe	• podaje datę uroczystości Wszystkich Świętych • wymienia imiona kilku świętych • pamięta prawdę, że istnieje życie wieczne • wie, jak żył św. Mikołaj	misjonarzom • umie podać, jakimi cechami charakteryzuje się święty • wie, czym jest czyściec • podaje datę wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych • rozumie, że dzisiaj św. Mikołaj działa przez różnych ludzi	• potrafi opisać, na czym polega praca misjonarza • potrafi opowiedzieć o św. Dominiku Savio • potrafi powiedzieć modlitwę „Wieczny odpoczynek” • potrafi opowiedzieć wydarzenia z życia św. Mikołaja	• potrafi opisać, jak należy postępować, aby być świętym • potrafi wyjaśnić, dlaczego modlimy się za zmarłych, • potrafi naśladować dobroć wobec innych na wzór św. Mikołaja	
---------------------------------------	---	--	--	--	--

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Jezus uczy nas posłuszeństwa Ojcu	• podaje nazwę dnia rozpoczynającego Wielki Post • wie, jak długo trwa Wielki Post • pamięta tekst modlitwy „Któryś za nas...” • wymienia cierpienia, jakich doświadczył Pan Jezus • wymienia, komu powinien okazywać posłuszeństwo • pamięta słowo dnia „Droga krzyżowa” • wie, co to jest procesja • wymienia najważniejsze wydarzenia, które miały miejsce w czasie Ostatniej Wieczerzy • zna wydarzenia Wielkiego Piątku • wymienia pokarmy niesione do poświęcenia	• pamięta treść perykopy Łk 7,36-38.48-50 • pamięta słowa towarzyszące posypaniu głów popiołem • podaje określenie Wielkiego Postu • pamięta treść perykopy Łk 4,1-13 • rozumie, że wybierając w życiu to, co trudne, łączymy się z cierpiącym Jezusem • pamięta i rozumie treść modlitwy Pana Jezusa w Ogrodzie Oliwnym • rozumie, że posłuszeństwo jest wyrazem miłości • rozumie, że cierpienie i śmierć Pana Jezusa są dowodem Jego miłości do ludzi • wie, w jaki sposób może pomóc cierpiącemu Jezusowi • pamięta treść perykopy o wjeździe Jezusa do Jerozolimy (Mt 21,1-10) • pamięta słowa ustanowienia Eucharystii • podaje sposoby wyrażenia wdzięczności Panu Jezusowi za Jego Mękę na krzyżu	• potrafi wyjaśnić, co oznacza pojęcie nawrócenie • potrafi sformułować wielkopostne postanowienia • wyraża pragnienie poprawy życia, podejmując wielkopostne postanowienia • potrafi uzasadnić, dlaczego Pan Jezus cierpiał • potrafi sformułować proste wezwanie modlitwy dziękczynnej i prośby • potrafi podać nazwy wybranych stacji drogi krzyżowej • potrafi wyjaśnić, co znaczy określenie „Niedziela Palmowa” • potrafi wykonać palmę • potrafi opowiedzieć o wydarzeniach Wielkiego Czwartku • potrafi opowiedzieć o wydarzeniach Wielkiego Piątku • potrafi opowiedzieć o błogosławieństwie pokarmów i liturgii Wigilii Paschalnej	• potrafi wyjaśnić sens obrzędu posypania głów popiołem • potrafi wyjaśnić, jak przeżywamy okres Wielkiego Postu • potrafi ocenić swoją postawę wobec napotkanych trudności i cierpienie, porównując ją z postawą Jezusa • potrafi zaśpiewać pieśni; „Któryś za nas...” oraz „Nocą Ogród Oliwny...” • potrafi wymienić nabożeństwa wielkopostne i pamięta ich terminy • potrafi wyjaśnić, co chrześcijanie wyrażają uczestnicząc w procesji Niedzieli Męki Pańskiej • umie zaśpiewać pieśń „Chrystus Wodzem, Chrystus Królem”, • potrafi wymienić sakramenty ustanowione przez Jezusa w czasie Ostatniej Wieczerzy. • umie zaśpiewać wybrane pieśni	• chętnie włącza się w przygotowanie i przebieg klasowej procesji z palmami

		• podaje nazwę świecy symbolizującej zmartwychwstałego Chrystusa		wielkopostne • potrafi opisać, jak wygląda grób Pana Jezusa	
--	--	--	--	---	--

IV. Przeżywamy radość z Jezusem zmartwychwstałym	• pamięta, że Pan Jezus zmartwychwstał trzeciego dnia po swojej śmierci • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Miłosierdzia Bożego • rozumie i pamięta, że Msza Święta to czas naszego spotkania z Jezusem • wie, że w Piśmie Świętym są słowa Boga • rozumie, że trzeba żyć zgodnie z tym, czego naucza nas Jezus • wie, w jaki sposób powstaje chleb • rozumie, że Pan Jezus zmartwychwstały jest obecny w Chlebie Eucharystycznym • wie, że Msza Święta jest Ofiarą Jezusa Chrystusa i Kościoła • wie, że modlitwa jest rozmową z Bogiem • wie, że Jezus objawia nam Boga jako dobrego Ojca • rozumie, że Pan Jezus zmartwychwstały jest obecny w drugim człowieku • wie, co to jest niebo	• zna symbole wielkanocne i ich znaczenie • wie, że śmierć jest tylko przejściem z życia ziemskiego do życia wiecznego • wskazuje elementy świętowania niedzieli • wie, kim była św. Faustyna Kowalska • rozumie, że zmartwychwstały Jezus jest obecny w naszym życiu • wymienia miejsca i sposoby spotkania z Jezusem • wie, gdzie można usłyszeć słowa Jezusa • wie, że słów Jezusa należy słuchać w ciszy i skupieniu • wyraża postawę szacunku do czytanego Bożego słowa • rozumie, dlaczego Pan Jezus nazywa siebie Chlebem Życia • wie, że Pan Jezus przychodzi do człowieka w czasie Mszy Świętej pod postacią chleba, w Komunii świętej • pamięta słowa, które należy odpowiedzieć na wezwanie księdza w liturgii eucharystycznej • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • zna treść fragmentu biblijnego Dz 2,42-47 • zna biblijną scenę wniebowstąpienia Pana Jezusa (Mt 28,16-20) • pamięta i rozumie, że Jezus przyjdzie powtórnie na ziemię	• potrafi opisać wydarzenie zmartwychwstania na podstawie Ewangelii • wyjaśnia związek między zmartwychwstaniem Jezusa a świętowaniem niedzieli • potrafi opisać obraz Jezusa Miłosiernego • opisuje spotkanie Jezusa z uczniami idącymi do Emaus • poprawnie odpowiada na wybrane wezwania kapłana podczas liturgii słowa • potrafi wyjaśnić potrzebę karmienia się Ciałem Pana Jezusa • potrafi wymienić dary niesione do ołtarza podczas Mszy Świętej • opowiada o modlitwie Jezusa • potrafi wskazać osoby potrzebujące pomocy • potrafi opowiedzieć o wniebowstąpieniu Pana Jezusa •	• potrafi ustawić według hierarchii wartości obowiązki niedzielne chrześcijanina • wyjaśnia podstawowe znaki i symbole liturgiczne • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest miłosierny • potrafi dostrzec znaki obecności Jezusa zmartwychwstałego wśród ludzi • potrafi wykonać właściwe gesty i zachować odpowiednie postawy • potrafi słowami piosenki wyrazić swoją modlitwę • potrafi wskazać, jak może się przygotować na przyjęcie Pana Jezusa w Komunii św. • potrafi wymienić duchowe dary, jakie może złożyć w ofierze Panu Bogu • potrafi zaprezentować postawę modlitewną • potrafi uzasadnić, dlaczego powinniśmy sobie nawzajem pomagać • potrafi zaśpiewać piosenkę „Mój Zbawiciel, On bardzo kocha mnie” •	• wyraża pragnienie niesienia pomocy innym i podejmuje konkretne działania
V. Z Jezusem i Jego Matką	• zna wyrażenie „litanie” • wymienia znaki Ducha Świętego • wie, że Bóg jest jeden, ale w trzech Osobach • pamięta słowa modlitwy	• zna treść perykopy biblijnej, w której Jezus oddaje nam swoją Matkę • wie, że Jasna Góra jest duchową stolicą Polaków • rozumie rolę Ducha Świętego w życiu człowieka	• potrafi ułożyć wezwanie litanijne do Maryi • potrafi opowiedzieć o zesłaniu Ducha Świętego na apostołów • poprawnie wykonuje znak krzyża świętego	• potrafi uzasadnić, że Matka Jezusa jest również naszą Matką • potrafi zaśpiewać pieśń „Duchu Święty przyjdź” • potrafi przyporządkować Osoby	

	„Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament...” • wie, w jakim miesiącu odprawiane są nabożeństwa ku czci Serca Pana Jezusa • wie, że po trudach nauki nadchodzi czas odpoczynku • wie, że w czasie odpoczynku należy chwalić Boga	• pamięta pierwszą zwrotkę pieśni „Duchu Święty przyjdź” • rozumie, że znak krzyża jest uwielbieniem Trójcy Świętej • pamięta prawdę wiary zawartą w słowie dnia • wie, co oznaczają określenia: monstrancja i tabernakulum • zna wydarzenia, w których Jezus okazuje miłość ludziom • pamięta główne prawdy wiary, poznane w czasie roku katechetycznego •	• potrafi wyjaśnić, dlaczego tabernakulum zajmuje ważne miejsce w kościele parafialnym • potrafi opowiedzieć treść wersetu J 19,34 • umie dobrze wypoczywać •	bom Trójcy Świętej ich symbole • potrafi zaśpiewać piosenkę „Chwała Bogu Ojcu” • potrafi opisać, jak odbywa się procesja Bożego Ciała • potrafi opisać obraz Serca Pana Jezusa • potrafi wypoczywać wspólnie z całą rodziną	
--	--	---	--	---	--

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Jezus jest z nami” nr AZ-13-01/12-KI-4/13
zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych” nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- e) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- f) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- e) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- f) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- g) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- h) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- i) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- g) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- h) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- i) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	- wykonane wszystkie zadania - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie zadania	- zapis staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- ćwiczenia czytelne - braki w zadaniach (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - często zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- wiele razy pomaga w różnych pracach - pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania - przejawia postawę apostołską	- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Oczekujemy na przyjście Pana Jezusa	• podaje przykłady obecności Boga pośród nas • wskazuje w podręczniku tekst biblijny Mt 18,20 • stwierdza, że Pan Jezus posyła swoich uczniów, by Jego naukę przekazywali innym • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • stwierdza, że na Mszy Świętej wierzący spotykają się z Panem Jezusem • podaje, kto jest dla ludzi wzorem miłości	• wymienia sposoby przygotowania się do spotkania z Jezusem • określa katechezę jako spotkanie z Panem Jezusem nauczającym • określa modlitwę jako rozmowę i przebywanie z Bogiem • wymienia, co podczas Mszy Świętej przypomina o obecności Jezusa • wymienia środowiska, w których ludzie powinni sobie okazywać miłość • wskazuje, na czym polega bycie uczniem Jezusa w codziennym życiu	• podaje przykłady, jak tworzyć wspólnotę i jedność w klasie, rodzinie • wymienia osoby odpowiedzialne za przekazywanie nauki Jezusa • wskazuje, na czym polega wypełnianie czynów apostoelskich w codziennym życiu • opowiada o misji Chrystusa, apostołów i Kościoła • odróżnia modlitwy prośby, dziękczynienia, przeproszenia i uwielbienia • uzasadnia, dlaczego modli się rano i wieczorem • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien być na Mszy Świętej w każdą niedzielę • opowiada, jaką modlitwą i jakim gestem rozpoczyna się Msza Święta • mówi z pamięci tekst przykazania miłości J 13,34 • uzasadnia, że czyniąc dobro stajemy się podobni do Jezusa • opowiada, komu i w jaki sposób chce nieść pomoc	• wyjaśnia treść tekstu biblijnego o obecności Pana Jezusa we wspólnocie • opowiada, w jaki sposób chce naśladować Jezusa i Apostołów • formułuje samodzielnie modlitwę, w której dziękuje Bogu, prosi i przeprasza Boga • omawia wybrane prośby modlitwy „Ojcze nasz” • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus jest obecny wśród ludzi, aż do końca świata • daje świadectwo systematycznego uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. • na podstawie wersetu J 13,34 wyjaśnia, kogo Pan Jezus nakazuje kochać • uzasadnia swą gotowość niesienia pomocy najbliższemu	• uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii
II. Kim jesteś, Panie Jezu?	• podaje, w jakim celu Jezus przyszedł na ziemię • definiuje, kto to jest apostoł • potrafi opisać cud w Kanie Galilejskiej • określa, kto to jest pasterz • definiuje pojęcie „ofiara” • podaje, za kogo Pan Jezus umarł na krzyżu	• własnymi słowami określa pojęcie „Zbawiciel” • podaje imiona dwunastu apostołów • wymienia zadania apostoła Chrystusa • określa, co to jest cud • wymienia cechy dobrego pasterza • w ofierze, jaką Pan Jezus złożył za nas na krzyżu, dostrzega Jego wielką miłość do ludzi • wymienia gesty i postawy, którymi może wyrazić Jezusowi wdzięczność za Jego miłość	• wyjaśnia, w jaki sposób Jezus wypełnił Bożą obietnicę zbawienia • opisuje scenę powołania apostołów • uzasadnia, dlaczego chce być apostołem Jezusa • wymienia warunki zaistnienia cudu • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest wszechmogący • uzasadnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem • śpiewa pieśń „Pan jest Pasterzem moim” • wyjaśnia, że wielka miłość Boga do człowieka przejawiała się poprzez śmierć Jezusa na krzyżu • wyjaśnia, że każda Msza Święta uobecnia ofiarę Jezusa złożoną na krzyżu	• układa własne wyznanie wiary • opowiada, jak być apostołem dzisiaj • opowiada, w jaki sposób wyraża żywą wiarę w cudotwórczą moc Boga • układa modlitwy do Jezusa Dobrego Pasterza odpowiednie do różnych okoliczności życiowych dzieci • potrafi zaśpiewać pieśń „Zbawienie przyszło przez krzyż” • opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Jezusowi za Jego miłość i jak pragnie na nią	• opowiada, w jaki sposób daje świadectwo swojej przynależności do Jezusa

				odpowiedzieć	
--	--	--	--	--------------	--

III. Do czego mnie wzywasz, Panie Jezu?	• określa Boże przykazania jako drogowskazy prowadzące do Boga • podaje treść pierwszego przykazania • wymienia miejsca i imiona święte • stwierdza, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest obowiązkiem chrześcijanina • wymienia podstawowe obowiązki dziecka wobec rodziców (miłość i posłuszeństwo) • podaje treść piątego przykazania • rozumie, że Pana Jezusa można przyjąć tylko czystym sercem • podaje treść siódmego i dziesiątego przykazania • podaje treść ósmego przykazania • mówi z pamięci Jezusowe przykazanie miłości	• podaje, czego dotyczą przykazania każdej z tablic Dekalogu • określa, co to są: miejsca święte, święte imiona • wskazuje zmartwychwstanie Pana Jezusa jako źródło świętowania niedzieli • podaje przykłady okazywania rodzicom (opiekunom) miłości i posłuszeństwa • podaje przykłady troski o zdrowie i życie • wymienia przykazania mówiące o czystości • podaje przykłady poszanowania rzeczy własnych i cudzych • określa, podając przykłady, pojęcia: prawda, kłamstwo, fałszywe świadectwo • opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie	• charakteryzuje treści każdej z tablic Dekalogu • określa, w jaki sposób wyraża szacunek wobec imion świętych • omawia różnice między niedzielą a pozostałymi dniami tygodnia • wyjaśnia treść czwartego przykazania • potrafi odnieść treść czwartego przykazania do relacji ze swoimi rodzicami • wyjaśnia, dlaczego każdy człowiek powinien dbać o zdrowie własne i bliźnich • wyjaśnia, na czym polega postawa czystego serca • wyjaśnia, na czym polega szacunek do własności cudzej, wspólnej i osobistej • uzasadnia, dlaczego zawsze trzeba mówić prawdę • podaje biblijne przykłady miłości bliźniego	• wyjaśnia, co znaczy wierzyć i ufać Bogu • potrafi uzasadnić dlaczego miejscom poświęconym Bogu należy się szacunek • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli • opowiada, w jaki sposób wyraża swą troskę o dom rodzinny • opowiada, w jaki sposób troszczy się o zdrowie własne i innych • wyjaśnia, co to znaczy żyć w prawdzie • charakteryzuje skutki kłamstwa • wyjaśnia, na czym polega postawa miłości • opowiada o współczesnych sposobach stosowania przykazania miłości	• opowiada, w jaki sposób świętuje Dzień Pański i jak zachęca innych do świętowania • daje świadectwo, jak modli się do Matki Bożej Niepokalanej o pomoc w zachowaniu czystości serca
Katechezy okolicznościowe (tematy: 46–49)	• określa, czym jest różaniec • wymienia odmawiane na nim modlitwy • określa Adwent jako czas oczekiwania na przyjście Pana Jezusa • opisuje wygląd medalika, • podaje, gdzie i w jakich okolicznościach urodził się Jezus	• określa, czym są tajemnice różańca • wymienia części i tajemnice różańca • wymienia chrześcijańskie tradycje związane z Adwentem • określa, czym jest medalik dla chrześcijanina • wymienia tytuły najbardziej znanych kolęd	• potrafi modlić się na różańcu • wyjaśnia, dlaczego powinniśmy się modlić na różańcu • wyjaśnia wymowę adwentowych symboli • uzasadnia, dlaczego powinien nosić medalik, • potrafi zaśpiewać zaproponowane kolędy • potrafi składać życzenia	• potrafi rozważać tajemnice różańcowe • uzasadnia, dlaczego uczestniczy w liturgii adwentowej • wyjaśnia, w jaki sposób może naśladować Matkę Bożą. • uzasadnia swój szacunek dla medalika, który zawsze nosi • wyjaśnia, w jaki sposób okazuje wdzięczność Bogu za wcielenie Syna Bożego	• aktywnie włącza się w modlitwę różańcową podczas nabożeństw

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Panie Je- zu, co mi przynosisz w darze?	- wymienia części Pisma Świętego, - określa, czym jest Kościół - wymienia siedem sakramentów - określa, czym jest sakrament chrztu	- określa, co to jest Ewangelia - wymienia przykazania kościelne - określa, co to jest sakrament - określa znaczenie sakramentów w życiu chrześcijanina - podaje, że chrzest wprowadza nas do wspólnoty Kościoła	- podaje imiona ewangelistów - wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus jest obecny w Kościele - wyjaśnia sens wybranego przykazania kościelnego - potrafi wyjaśnić, czym jest łaska uświęcająca i kiedy ją otrzymujemy - podaje, kto i w jakim celu ustanowił sakramenty święte - potrafi przyporządkować symbole graficzne do odpowiadających im sakramentów - wyjaśnia, jakie skutki dla człowieka powoduje przyjęcie chrztu św.	- potrafi posługiwać się księgą Pisma Świętego - opowiada, w jaki sposób zachowuje przykazania kościelne - uzasadnia potrzebę sakramentów dla podtrzymywania życia w łasce Bożej - opowiada, co robi, by żyć w łasce uświęcającej - uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii - opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu i rodzinom za chrzest	uzasadnia, dlaczego chce być żywym członkiem Kościoła
V. Jak Cię przepra- szać, miło- sierny Je- zu?	- określa, czym jest grzech - podaje najważniejsze fakty z życia syna marnotrawnego - podaje, kto ma władzę odpuszczania grzechów - określa, czym jest sumienie - określa, czym jest rachunek sumienia - przeprasza bliskich za popełnione zło - podaje, że żal i mocne postanowienie poprawy są koniecznym warunkiem dobrej spowiedzi - podaje, że wyznanie grzechów jest warunkiem uzyskania rozgrzeszenia - określa, czym jest za-	- wymienia rodzaje grzechów - określa, czym jest nawrócenie - podaje, na czym polega nieszczęście grzechu (zerwanie przyjaźni z Bogiem) - przypomina słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania - nazywa postawy sprzeciwiające się przykazaniom Bożym - podaje, że żal za grzechy przybliża do Boga i jest konieczny, by dostąpić ich odpuszczenia - wyraża szczerą wolę poprawy - wypowiada z pamięci formułę spowiedzi sakramentalnej - wymienia pięć warunków sakramentu pokuty - przejawia wolę wynagrodzenia Panu Bogu i ludziom za popeł-	- potrafi wykazać różnice pomiędzy grzechem pierworodnym a osobistym oraz ciężkim i lekkim - wyjaśnia, kto może odpuszczać grzechy - wyjaśnia, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania - potrafi rozróżnić dobro od zła - wyjaśnia, w jakim celu robimy rachunek sumienia - potrafi zrobić rachunek sumienia - określa, na czym polega żal doskonały i żal niedoskonały - potrafi przytoczyć słowa Pana Jezusa wzywające do poprawy życia - wyjaśnia, że tylko szczere wyznanie grzechów przywraca czystość duszy - potrafi dobrze przygotować się do spowiedzi	- wyjaśnia, w jaki sposób dokonuje się nawrócenie - uzasadnia, dlaczego należy często przepraszać Boga za swoje grzechy - potrafi opisać miejsce spowiedzi oraz czynności kapłana i penitenta - uzasadnia, dlaczego pragnie rozwijać swoje sumienie - uzasadnia potrzebę częstego rachunku sumienia - potrafi wzbudzić w sobie żal doskonały - uzasadnia potrzebę żalu za grzechy i przeproszenia za popełnione zło - uzasadnia pragnienie szczerego wyznania grzechów	

	dośćuczynienie	nione zło i podejmuje w tym kierunku działania	uzasadnia konieczność naprawienia krzywd	• uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje dnia pierwszej spowiedzi św.	
--	----------------	--	--	--	--

VI. Jak Ci dziękować, drogi Je- zu?	• określa, czym jest Eucharystia • wypowiada z pamięci modlitwę celnika • określa liturgię słowa jako dialog, rozmowę Boga ze zgromadzonymi na Mszy Świętej ludźmi • wymienia dary składane podczas Mszy Świętej • określa Mszę Świętą jako ucztę Chrystusa i Kościoła • wyjaśnia słowa: „Idźcie w pokoju Chrystusa”	• przytacza słowa ustanowienia Eucharystii • wymienia części Mszy św. • wymienia obrzędy wstępne Mszy Świętej • wymienia poszczególne części liturgii słowa • potrafi odpowiadać na wezwania kapłana w liturgii słowa • wypowiada z pamięci modlitwę „Niech Pan przyjmie Ofiarę z rąk twoich” • określa Mszę Świętą jako ofiarę Jezusa i Kościoła • wskazuje w liturgii Mszy Świętej elementy uczty • wymienia obrzędy zakończenia Mszy Świętej	• omawia okoliczności ustanowienia Eucharystii • potrafi wykazać różnicę między czynnym a biernym uczestnictwem we Mszy św. • potrafi wykazać różnice w zachowaniu faryzeusza i celnika • charakteryzuje obrzędy wstępne • potrafi modlić się spontanicznie • wyjaśnia, czym jest ofiara duchowa i materialna • podaje, w jaki sposób włącza się w ofiarę Chrystusa i Kościoła • uzasadnia, że Msza Święta jest ucztą • potrafi dostrzec owoce Komunii św. w życiu człowieka • określa sposoby aktywnego włączenia się w posłannictwo Kościoła • uzasadnia, dlaczego dąży do pełnego zjednoczenia z Chrystusem w Komunii św.	• wyjaśnia, w jakim celu Pan Jezus ustanowił Eucharystię • uzasadnia wdzięczność Panu Bogu za dar Eucharystii • uzasadnia potrzebę aktywnego uczestniczenia we Mszy św. • uzasadnia potrzebę przeproszenia Boga i ludzi na początku Mszy Świętej • uzasadnia, dlaczego należy słuchać w skupieniu słowa Bożego • opowiada, w jaki sposób współofiarowuje się z Chrystusem podczas Mszy Świętej • potrafi wskazać na związek ofiary Chrystusa w wieczniku, na krzyżu i na ołtarzu • relacjonuje, w jaki sposób słowem i czynem daje świadectwo o Chrystusie	• wyjaśnia, w jaki sposób urzeczywistnia słowo Boże w swoim życiu
Katechezy okolicznościowe (tematy: 50–57)	• podaje, do czego służy modlitewnik • wymienia, czego dotyczą przyrzeczenia chrzcielne • wymienia symbole zmartwychwstałego Chrystusa • wymienia obowiązki wynikające z Pierwszej Komunii Świętej • omawia, w jaki sposób Pan Jezus jest zawsze z nami	• wymienia, co się znajduje w modlitewniku • omawia znaczenie Wielkiego Postu jako czasu powrotu do Ojca • potrafi odpowiadać na wezwania odnowienia przyrzeczeń • świadomie odnawia przyrzeczenia chrzcielne • wymienia kilka wezwań z litanii loretańskiej • opowiada o obecności Pana Jezusa wśród ludzi w Najświętszym Sakramencie • omawia obietnicę Jezusa związaną z praktyką pierwszych piątków miesiąca	• potrafi posługiwać się modlitewnikiem • wyjaśnia, że modlitewnik jest potrzebny jako pomoc w wytrwałej modlitwie i postępie na drodze zbawienia • wyjaśnia, na czym polega nawrócenie • omawia znaczenie odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych • potrafi opisać, na czym polega zmartwychwstanie Jezusa • opowiada, w jaki sposób wyraża radość z faktu zmartwychwstania Jezusa • potrafi ułożyć modlitwę do Matki Bożej • potrafi okazywać wdzięczność Bogu i ludziom • potrafi zachować się godnie podczas procesji eucharystycznej • podaje, w jaki sposób wyraża cześć i szacunek do Najświętszego Sakramentu • potrafi zaplanować wakacje z Panem Jezu-	• opowiada, kiedy i jak modli się tekstami z modlitewnika • potrafi ułożyć modlitwę dziękczynną za łaskę wiary • potrafi wyjaśnić znaczenie symboli związanych ze zmartwychwstaniem • wyjaśnia, dlaczego Maryja jest wzorem człowieka modlitwy i pośredniczką między wierzącymi a Jezusem • relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach majowych • uzasadnia potrzebę dzielenia się radością i dobrami materialnymi z innymi ze względu na Pana Boga • uzasadnia potrzebę dawania świadectwa wiary przez uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej i codzienną modlitwę	• relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach drogi krzyżowej i gorzkich żali • opowiada o swoim aktywnym uczestnictwie w procesji Bożego Ciała

			sem • wyjaśnia sens praktykowania pierwszych piątków miesiąca		
--	--	--	---	--	--

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Miejsca pełne BOGActw” nr AZ-21-02/12-KI-1/12
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- g) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- h) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- g) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- h) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- j) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- k) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- l) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- j) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- k) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- l) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pi- sma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przycięcie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	- wszystkie tematy - zapisy - prace domowe - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Testy i sprawdziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań - rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji	uczeń zawsze przygotowany do lekcji	stara się być przygotowany do lekcji chętnie	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do

	• korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	nie w niej uczestniczy			przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostołską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Wielki kosmos i moje podwórko	– wymienia miejsca odwiedzane podczas wakacji – wymienia zjawiska i stworzenia, które obserwuje w przyrodzie – wie, że wszystko, co istnieje, jest dobre, bo pochodzi od Boga – wie, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który stworzył świat – wyraża szacunek względem Biblii jako księgi o miłości Boga do człowieka – wymienia miejsca, w których czuje (czuł) się	– wskazuje przykłady obecności Boga w przyrodzie – rozpoznaje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga – wie, że o stworzeniu świata dowiadujemy się z Biblii – określa znaczenie słowa „Biblia” – wyjaśnia, dlaczego Biblia jest księgą świętą – wie, że treść Starego Testamentu dotyczy wydarzeń od stworzenia świata i przygotowuje do narodzenia Pana Jezusa – zna treść biblijnego fragmentu o raju (Rdz 2,8-10.15) – podaje przykłady zachowań, które niszczą poczucie szczęścia – zna treść biblijnego opowiadania o grzechu	– chętnie opowiada swoje wakacyjne wspomnienia – interpretuje proste teksty biblijne mówiące o stworzeniu – układa własną modlitwę dziękczynną za dzieło stworzenia – potrafi wyjaśnić, dlaczego pierwszą część Pisma Świętego nazywamy Starym Testamentem, a drugą Nowym Testamentem – wskazuje „dobre miejsca” w swoim otoczeniu – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polegało szczęście ludzi w raju – interpretuje biblijne opowiadanie o	– wypowiada modlitwę dziękczynną za napotkane piękno i doświadczane dobro – wyraża zainteresowanie tekstami biblijnymi – uzasadnia, że słowo Boże zawarte w Piśmie Świętym jest dla nas przewodnikiem na drodze do wiecznego szczęścia – uzasadnia, że warunkiem szczęścia jest otrzymywanie i okazywanie miłości – wyjaśnia, na czym polega zło każdego grzechu – umie zastosować uczynki	– wyraża odpowiedzialną troskę o przyrodę.

	szczęśliwy – wymienia osoby, którym zawdzięcza swoje poczucie szczęścia – wie, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wie, że Bóg poszukuje ludzi, którzy od Niego odeszli i pragnie ich zbawienia – podaje zasady odprawiania dziewięciu pierwszych piątków miesiąca – potrafi posługiwać się książeczką pierwszopiątkową (zaznaczyć pierwsze piątki kolejnych miesięcy) – potrafi modlić się na różańcu	pierwszych ludzi – własnymi słowami wypowiada treść Bożej obietnicy Rdz 3,14-15 – wie, że zapowiedź przyjścia Zbawiciela jest wyrazem miłości Boga do człowieka – zna uczynki miłosierdzia co do duszy – pamięta i rozumie treść Mt 11,28 – wymienia najważniejsze obietnice Jezusa objawione św. M. Alacoque – wyraża pragnienie korzystania z obietnic Jezusa – wie, że Matka Boża objawiała się w Fatimie co miesiąc od 13 V do 13 X 1917 r. – podaje imiona dzieci fatimskich i opowiada o ich spotkaniu z Maryją – rozpoznaje i opisuje figurę Matki Bożej Fatimskiej	grzechu pierwszych ludzi – przeprasza Boga w modlitwie za swoje grzechy – interpretuje tekst Protoewangelii Rdz 3,14-15 – wyjaśnia, na czym polega zbawienie – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach typowych – potrafi określić, za co chce wynagrodzić Jezusowi, podejmując praktykę pierwszych piątków – podejmuje postanowienie korzystania w pierwsze piątki z sakramentu pokuty i Eucharystii i z zaangażowaniem je realizuje – omawia treść przesłania Matki Bożej w Fatimie – wyraża szacunek dla Matki Bożej, spełniając jej prośbę wypowiedzianą w Fatimie (chętnie modli się na różańcu)	miłosierdzia w sytuacjach problemowych – definiuje pojęcia: cichy i pokorny, zadośćuczynienie, wynagrodzenie – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do objawień fatimskich	
II. Szlak patriarchów	– wymienia powody, z jakich ludzie zmieniają miejsce zamieszkania – uzasadnia, dlaczego Kanaan jest ziemią świętą – podaje powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie – wie, że po śmierci Józefa Izraelici byli zmuszani do niewolniczej pracy i prosili Boga o pomoc – opowiada historię przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone – charakteryzuje niebezpieczeństwa czyhające na pustyni	– wymienia Boże obietnice dane Abrahamowi – wymienia potomków Abrahama (Izaak i Jakub, który miał 12 synów) – zna historię tworzenia się narodu izraelskiego (wybranego), – podaje przykłady ludzi z własnego regionu, którzy zasłużyli się dla dobra Ojczyzny – charakteryzuje rolę Józefa (syna Jakuba) na dworze faraona – wie, że Mojżesz był Izraelitą wychowanym na dworze faraona i że Bóg powierzył mu wyprowadzenie swego ludu z niewoli – wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan – wymienia przejawy Bożej opieki nad Izraelitami podczas wędrówki przez pustynię (nakarmienie przepiórkami i manną, woda ze skały)	– interpretuje obietnice, jakie Bóg dał Abrahamowi – charakteryzuje wartość ziemi Kanaan dla potomków Abrahama – charakteryzuje niewolniczą pracę Izraelitów w Egipcie – wyjaśnia, że Boża interwencja jest odpowiedzią na modlitwę Izraelitów – wyjaśnia znaczenie przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone w ucieczce przed wojskiem faraona – opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię – uzasadnia, że każde z Bożych przykazań jest ważne i żadnego nie wolno lekceważyć – wyraża przekonanie, że dobro jest owocem przestrzegania Bożych przy-	– charakteryzuje postawę Abrahama wobec Bożego słowa – wyjaśnia znaczenie zbudowania ołtarza dla Pana – dba o własny rozwój dla dobra Ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami – sprzeciwia się wszelkiej krzywdzie i niesprawiedliwości – uzasadnia, że w sytuacji bez wyjścia Bóg znajduje rozwiązanie – wyraża gotowość pomocy innym w ich trudnych sytuac-	

	– wyjaśnia znaczenie słowa „przykazanie” (to, co przykazane, nakazane) i wymienia Boże przykazania – wymienia miejsca, w których chrześcijanin doświadcza szczególnej bliskości Boga – wymienia powody, dla których ludzie odwiedzają cmentarze – wymienia ostateczne rzeczy człowieka – wymienia wartości, dla których ludzie gotowi są poświęcić własne życie – podaje przykłady ludzkich osądów oraz spraw rozstrzyganych w procesach sądowych – wie, że w okresie Adwentu przygotowujemy się na przyjście Zbawiciela – wie, co to są postanowienia adwentowe	– wymienia sytuacje, w których powinien zwracać się do Boga z prośbą o pomoc – wie, że Bóg dał ludziom przykazania na górze Synaj i zobowiązał do ich przestrzegania – wie, że Namiot Spotkania, czyli Przybytek, był przenośną świątynią w obozie Izraelitów podczas ich wędrówki przez pustynię – wie, że w Namiocie Spotkania znajdowała się Arka Przymierza – złożona przenośna skrzynia, w której przechowywano tablice Bożych przykazań – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania dla chrześcijanina – wyjaśnia pojęcia: czyściec, niebo, piekło – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie dni 1 i 2 listopada – wyraża modlitewną troskę o zmarłych – wskazuje miejsca pamięci poświęcone bohaterom w swoim środowisku i kraju – uzasadnia, dlaczego oddajemy cześć bohaterom narodowym – na podstawie tekstu Mt 25,31-46 wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie – zna treść biblijnego fragmentu Iz 63,16b.19b; 64,4.7 – charakteryzuje postawę człowieka, który się nawraca	- kazań – omawia niewierności Izraelitów wobec Boga pod górą Synaj – uzasadnia, dlaczego modlimy się przy grobach zmarłych – uzasadnia obowiązek troski o groby naszych bliskich, a także nieznanym nam zmarłych – uzasadnia, że miłość Ojczyzny oraz pamięć o jej bohaterach jest naszym obowiązkiem – wyraża szacunek dla miejsc pamięci o bohaterach – wyjaśnia różnice między sądem Bożym, a ludzkimi sądami – interpretuje tekst biblijny Iz 63,16b.19b; 64,4.7 jako wezwanie do nawrócenia i oczekiwania na przyjście Jezusa – podejmuje konkretne postanowienia przemiany życia	- cjach – charakteryzuje Boże obietnice związane z wypełnianiem przykazań – wyjaśnia znaczenie Namiotu Spotkania dla Mojżesza i całego ludu izraelskiego (Mojżesz rozmawiał tam z Bogiem, prosząc Go o przebaczenie niewierności ludu) – wdraża w życie praktykę „namiotu spotkania”, starając się o jej systematyczność – wyraża szacunek dla zmarłych, dbając o ich groby – wyraża gotowość rezygnacji z tego, co przyjemne, na rzecz tego, co pożyteczne lub konieczne – charakteryzuje Bożą sprawiedliwość – stara się o powściągliwość w osądzaniu innych ludzi	
III. Ziemia Bożej obietnicy	– wie, że Arka Przymierza była dla Izraelitów znakiem obecności Boga (przechowywano w niej tablice Bożych przykazań) – wie, że Bóg pomaga ludziom, gdy wypełniają Jego wolę – wie, że król Dawid pokonał wrogów Izraela i przeniósł Arkę Przymierza	– opowiada o przejściu Izraelitów przez Jordan – wskazuje przeszkody, jakie w swoim życiu może pokonać z Bożą pomocą – opowiada o zdobyciu Jerycha przez Izraelitów – wymienia ważne wydarzenia w dziejach Izraela po zajęciu ziemi Kanaan – wyjaśnia, na czym polega panowanie Boga w naszym życiu – wie, że świątynię w Jerozolimie wybudował	– wyjaśnia znaczenie przekroczenia Jordanu w wędrówce do Ziemi Obiecanej (spełnienie Bożej obietnicy), – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polega burzenie duchowych murów (grzechu), – interpretuje ponoszone przez Izraelitów klęski w walkach z nieprzyjaciółmi jako Bożą karę za ich niewierności wobec Boga – wyjaśnia znaczenie wprowadzenia	– określa, w jaki sposób Bóg pomaga nam w pokonywaniu przeszkód spotykanych na drodze do nieba – prezentuje postawę sumienności, szacunku, dobroci w drodze do nieba – uzasadnia konieczność wypełniania woli Bożej w zdobywaniu cnót i kształtowaniu charakteru	– wyraża troskę o swój parafialny kościół oraz o świątynię swego serca – wyraża troskę o sprawiedliwość i zgo-

	do Jerozolimy – podaje przykłady spraw w swoim życiu, o których powinien rozmawiać z Bogiem – uzasadnia potrzebę posiadania budowli (kościołów), w których oddajemy cześć Bogu – wskazuje sposoby łągodzenia konfliktów między ludźmi – wie, że Bóg wychowuje swój lud również poprzez karcenie	Salomon – wskazuje, co zastąpiła świątynia i dlaczego – zna tekst biblijny mówiący o sercu chrześcijanina jako świątyni Ducha Świętego – wie, że 10 pokoleń Izraela zbuntowało się przeciw pokoleniu Judy – wie, że w wyniku podziału kraju powstały dwa państwa: Królestwo Judy i Królestwo Izraela – ceni zgodne współdziałanie w grupie koleżeńskej – opowiada o wygnaniu babilońskim i powrocie Izraelitów z niewoli – wyjaśnia porównanie grzechu do niewoli, a nawrócenia do powrotu z niej	Arki Przymierza do Jerozolimy – charakteryzuje znaczenie świątyni dla narodu izraelskiego – wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału królestwa izraelskiego – interpretuje niewolę babilońską jako skutek odwrócenia się Izraelitów od Boga	– uzasadnia wartość i potrzebę wypełniania woli Bożej – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że serce chrześcijanina jest Bożą świątynią – uzasadnia, że brak porozumienia między ludźmi, szczególnie poczucie niesprawiedliwości, prowadzi do bolesnych podziałów – wyjaśnia porównanie grzechu do zniszczenia świątyni własnego serca, a nawrócenie do jej odbudowy	dę, przyczyniając się do łągodzenia konfliktów w swoim otoczeniu
IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 26-31)	– wie, że dialog Maryi z Aniołem zawiera się w modlitwie „Anioł Pański” – wie, że mieszkająca w Ain Karim Elżbieta była krewną Maryi i spodziewała się dziecka – opisuje warunki w jakich narodził się Jezus – wie, że Jezus jest Synem Boga urodzonym przez Maryję – wymienia członków Świętej Rodziny – wie, że św. Józef był opiekunem Jezusa – wymienia praktyki religijne, które są jego obowiązkiem – na podstawie tekstu Mt 3,13-17 opowiada o chrzcie Jezusa	– wie, że w Nazarecie mieszkała Maryja i tam odwiedził ją Anioł Gabriel – mówi z pamięci modlitwę „Anioł Pański” – podaje motywy odwiedzin Maryi u Elżbiety – wie, że ze słów, jakimi Elżbieta pozdrowiła Maryję (wraz ze słowami Anioła), zbudowana jest modlitwa „Pozdrowienie Anielskie” – uzasadnia potrzebę częstego przystępowania do Komunii Świętej, łącząc tę praktykę z chętną pomocą bliźnim – wie, że Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem z powodu ogłoszonego spisu ludności – orientuje się w odległości między Nazaretem a Betlejem – wymienia miejsca pobytu Świętej Rodziny po ucieczce z Betlejem – określa swoje zadania w rodzinie – wie, że obowiązek pielgrzymowania do świątyni dotyczył Izraelitów od 13. roku życia – na podstawie tekstu biblijnego opowiada o pielgrzymce Świętej Rodziny do świątyni – wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa	– pokazuje na mapie Nazaret – w modlitwie „Anioł Pański” wskazuje słowa pochodzące z Pisma Świętego – wyraża gotowość dzielenia się wiadomością o bliskim przyjściu Zbawiciela – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia pośpiech i radość Maryi wędrującej do Ain Karim – w tekście modlitwy „Pozdrowienie Anielskie” wskazuje słowa, którymi Elżbieta powitała Maryję – omawia okoliczności narodzenia Jezusa – wymienia osoby, które przyszły do Dzieciątka i oddały Mu pokłon – okazuje szacunek ludziom ubogim – wyjaśnia, na czym polegało życie ukryte Pana Jezusa – rzetelnie wypełnia obowiązki domowe i modli się za swoją rodzinę – wyjaśnia różnicę między pielgrzymką a wycieczką	– wyjaśnia, że Bóg zapowiadając narodzenie Zbawiciela realizuje obietnicę Protoewangelii – wyjaśnia słowa modlitwy „Anioł Pański” – na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje drogę między Nazaretem i Ain Karim – wyraża gotowość naśladowania Maryi w Jej służbie, chętnie pomaga innym – wyjaśnia, co oznaczał pokłon oddawany Jezusowi – podaje „sposoby uświęcania się w życiu rodzinnym” – wyjaśnia słowa Jezusa „Powinienem być w tym, co należy do mego Ojca” – charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie – wyraża wdzięczność za chrzest i związane z nim	

		– podaje datę i miejsce swojego chrztu	– określa hierarchię wartości w swoim życiu – wyraża troskę o wypełnianie praktyk religijnych, uznając je za swój obowiązek – wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym – potrafi złożyć wyznanie wiary według obrzędów chrztu – pokazuje na mapie rzekę Jordan	łaski	
--	--	--	--	-------	--

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 32-39)	– wie, że Jezus dużo się modlił, a góra była ulubionym miejscem Jego modlitwy – zna treść perykopy o uciszeniu burzy (Mk 4,35-41) – zna treść perykopy o uzdrowieniu sługi setnika – wie, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy” – zna treść perykopy o cudownym rozmnożeniu chleba (Łk 9,12-17) – wymienia sposoby poszanowania chleba – zna treść perykopy o przemienieniu Pana Jezusa – wyjaśnia pojęcie: błogosławiony – wymienia kilka wybranych błogosławieństw	– wie, że modlitwą Jezus poprzedzał nauczanie tłumów i uzdrawianie chorych. – uzasadnia, że modlitwa pomaga w czynieniu dobra – określa, czym jest cud i opatrzność Boża – wie, że do prośby o cud potrzebna jest wiara – wyjaśnia, kim był setnik – powtarza z pamięci słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien...” i podaje, w którym momencie Mszy Świętej je wypowiadamy – wie, że cudowne rozmnożenie chleba jest zapowiedzią Eucharystii – uzasadnia konieczność dzielenia się chlebem z głodnymi – prezentuje postawę szacunku wobec chleba – wymienia świadków i miejsce przemienienia Pana Jezusa – wie, że na górze Tabor Jezus objawił swą Boską chwałę – interpretuje jedno z ośmiu błogosławieństw – wymienia postawy niezbędne by zostać błogosławionym – wie, że rodzeństwo Łazarz, Marta i Maria byli przyjaciółmi Jezusa mieszkającymi w	– na podstawie tekstu biblijnego (Łk 6,12-13.17-19) wyjaśnia, w jakim celu tłumy przychodziły do Jezusa – wyraża troskę o systematyczność osobistej modlitwy, uwzględniając ją w planie swojego dnia – interpretuje biblijną perykopę o uciszeniu burzy – na podstawie biblijnego tekstu uzasadnia, że cud jest owocem wiary – wyraża troskę o zdrowie swojej duszy przez codzienny rachunek sumienia i systematyczną spowiedź – interpretuje perykopę o cudownym rozmnożeniu chleba – uzasadnia potrzebę modlitwy i Eucharystii by stawać się coraz lepszym – sporządza plan przemiany życia – ilustruje plastycznie wybrane błogosławieństwo – interpretuje słowa Jezusa „Ja jestem zmartwychwstaniem...” – wskazuje na mapie Betanię – wyraża wiarę w zmartwychwstanie i	– wyjaśnia religijne znaczenie góry i równiny w życiu chrześcijanina – potrafi odnieść pojęcie burzy do trudności życiowych – dostrzega obecność Jezusa w swoim życiu i zwraca się do Niego z prośbą o pomoc w sytuacji lęku – wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać – wyjaśnia związek rozmnożenia chleba z Eucharystią – wyraża sprzeciw wobec braku szacunku dla chleba – wyraża wrażliwość wobec głodu innych, dzieląc się swoim pożywieniem – wyjaśnia znaczenie Bożych słów wypowiedzia-	– okazuje wrażliwość na ludzkie cierpienie, niosąc pomoc chorym i niepełnosprawnym oraz modląc się w ich intencji – świadomie podejmuje trud pokonywania życiowych problemów zgodnie z nauką Jezusa zawartą w błogosławieństwach

	– zna treść perykopy o wskrzeszeniu Łazarza – wie, że Maryja przedstawiła się św. Bernadecie słowami: „Jestem Niepokalanym Poczęciem” oraz wzywała do modlitwy i pokuty w intencji nawrócenia grzeszników	Betanii – wie, że wskrzeszenie Łazarza zapowiada zmartwychwstanie – zna historię objawień Matki Bożej w Lourdes – rozpoznaje figurę Niepokalanej z Lourdes	życie wieczne, powierzając Jezusowi siebie oraz swoich bliskich zarówno żyjących, jak i zmarłych – wie, że w miejscu objawienia jest obecnie znane sanktuarium, do którego licznie pielgrzymują chorzy z całego świata i wielu z nich zostało cudownie uzdrowionych – wyraża szacunek wobec chorych i niepełnosprawnych oraz chętnie spieszy im z pomocą	nych podczas przemienienia Jezusa – przedstawia w scenie wybrane błogosławieństwo – wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem i zmartwychwstaniem – wyjaśnia treść przesłania Matki Bożej z Lourdes	
V. Droga pokuty	– wie, że Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu – wyjaśnia znaczenie posypania głów popiołem – wymienia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana – podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione sakramenty Eucharystii i kapłaństwa – wyraża szacunek wobec kapłanów – zna treść perykopy o modlitwie w Ogrójcu – opisuje proces Jezusa – wie, że Jezus niósł krzyż ulicami Jerozolimy – opowiada ostatnie wydarzenia przed śmiercią Jezusa – zna treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mt 27,57-61)	– zna treść biblijnego wezwania do nawrócenia i postu (Jl 2,12-13) – wykazuje chęć przemiany życia – uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami – zna treść perykopy o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa 1 Kor 11,23-27 – podaje nazwy miejsca modlitwy Jezusa – nazywa własne trudności podając je w intencji modlitwy – wymienia osoby biorące udział w procesie Jezusa – potrafi zająć właściwe stanowisko wobec oskarżycieli Jezusa – kieruje się prawdą i miłością w relacjach z innymi – wymienia najważniejsze wydarzenia oraz spotkane osoby podczas drogi krzyżowej Jezusa – wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął krzyż – zna treść perykopy o śmierci Jezusa (Łk 23,33-34.44-46) – wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina – prezentuje postawę szacunku wobec krzyża jako znaku wiary i ofiary Chrystusa – wie, kim był Józef z Arymatei – opisuje postępowanie kobiet przy grobie Jezusa	– potrafi wskazać kilka dobrych czynów, które należy praktykować w Wielkim Poście – podejmuje zobowiązanie wyrzeczenia wielkopostnego – definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan – wyjaśnia, jak rozumie opisane w perykopie pokusy – podejmuje wyrzeczenia w czasie Wielkiego Postu – powtarza z pamięci słowa konsekracji – uzasadnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy – wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca – wskazuje prawdziwe i fałszywe strony procesu Jezusa – wymienia stacje drogi krzyżowej – wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w nabożeństwach drogi krzyżowej – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla chrześcijan śmierć Jezusa na krzyżu – wyjaśnia sposób grzebania zmarłych w czasach Jezusa	– wyjaśnia, na czym polega nawrócenie i post – wymienia okresy roku liturgicznego, kiedy obowiązuje chrześcijanina post i wstrzemięźliwość – charakteryzuje znaczenie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim – modli się w intencji kapłanów – podejmuje próbę trudnej modlitwy Jezusa i uczy się wcielać ją w życie zwłaszcza w trudnych chwilach – uzasadnia, dlaczego prawda i miłość są podstawą życia chrześcijanina – upomina kolegów, którzy kłamią – potrafi odnieść wydarzenia drogi krzyżowej Jezusa do swoich „krzyży” – uzasadnia chrześcijańską tradycję czuwania przy grobie Pana Jezusa	– wyraża sprzeciw wobec aktów poniżania krzyża, staje w obronie znaków wiary – chętnie uczestniczy w modlitewnym czuwaniu przy Grobie Pańskim

VI. Szlak nowego życia	– zna treść perykopy o pustym grobie (Mt 28,1-10) – wymienia główne części Mszy Świętej – wie, że podczas Mszy Świętej Chrystus rozmawia z nami i karmi nas swoim Ciałem – zna treść perykopy (J 20,19-23) – zna treść perykopy o wniebowstąpieniu Dz 1,8-12 – wie, że Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, by byli Jego świadkami „aż po krańce ziemi” – zna treść perykopy o uwięzieniu i uwolnieniu św. Piotra – podaje przykłady współczesnych apostołów i misjonarzy – wymienia różne określenia nieba (dom Ojca, wieczne zbawienie, raj, życie wieczne z Bogiem)	– wie, że pusty grób Jezusa znajduje się w Jerozolimie i jest najważniejszym miejscem dla wszystkich chrześcijan, świadkiem zmartwychwstania – wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę – zna treść perykopy o uczniach z Emaus – uzasadnia, dlaczego kapłani mają władzę odpuszczania grzechów – wyraża gotowość systematycznego korzystania z sakramentu pokuty – wymienia sposoby świadczenia o Jezusie – świadomie wypowiada prośbę o powtórne przyjście Jezusa zawartą w modlitwie „Ojcze nasz” – „Przyjdź Królestwo Twoje” – stara się sumiennie wykonywać swoje obowiązki szkolne i domowe – określa, na czym polega modlitwa wstawiennicza – określa potrzebę naśladowania Piotra w trwaniu przy Chrystusie – wymienia kraje, w których św. Paweł głosił Chrystusa – uzasadnia potrzebę włączenia się w realizację apostolskiej misji – na podstawie tekstu biblijnego J 14,1-6 wyjaśnia rolę Chrystusa w naszej wędrówce do domu Ojca	– uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie – wskazuje w perykopie dwa etapy rozpoznawania Chrystusa: rozmowę w drodze (wyjaśnianie Pism) i wspólny posiłek (łamanie chleba) w Emaus – mówi z pamięci słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie swych codziennych obowiązków z „patrzeniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa – dba o czystość serca jako wyraz tęsknoty i gotowości na spotkanie z Chrystusem. – wyjaśnia przyczynę uwięzienia św. Piotra – charakteryzuje trudności, z jakimi spotykał się św. Paweł w realizacji apostolskiej misji – charakteryzuje pracę współczesnych misjonarzy – interpretuje życie chrześcijańskie jako wędrowanie do domu Ojca	– odważnie wyznaje swoją wiarę w zmartwychwstałego Jezusa – na podstawie biblijnej perykopy uzasadnia, że do poznawania Chrystusa konieczne jest czytanie i wyjaśnianie Pisma Świętego oraz przystępowanie do Komunii Świętej – na podstawie biblijnej perykopy wyjaśnia związek sakramentu pokuty z pokojem i Duchem Świętym – przyczynia się do budowania pokoju w swoim środowisku – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina – samodzielnie formułuje modlitwę wstawienniczą – wyraża zainteresowanie pracą misjonarzy i podejmuje modlitwę w intencji misji – uzasadnia konieczność więzi z Chrystusem, aby osiągnąć niebo	
VII. Szlak wiary	– wie, że przydrożne krzyże i kapliczki są wyrazem miłości do Boga, Jezusa, Maryi – rozróżnia pojęcia: wycieczka i pielgrzymka – wie, że do Częstochowy wędrują liczne grupy pielgrzymów – wie, że Łagiewniki wiążą się z osobą św. Faustyny	– wskazuje kapliczkę (lub krzyż) w swoim otoczeniu oraz opisuje jej (jego) wygląd – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przechodniów mają przydrożne kapliczki – rozpoznaje na fotografii Jasną Górę oraz obraz Matki Bożej Częstochowskiej – zna słowa Apelu Jasnogórskiego – rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia – zna modlitwy tworzące koronkę do Miłosierdzia Bożego	– uzasadnia budowanie przydrożnych kapliczek – wymienia ważne miejsca na Jasnej Górze (kaplica Cudownego Obrazu, polowy ołtarz „na szczycie”, skarbiec, droga krzyżowa na wałach) – uzasadnia, dlaczego różne grupy ludzi, w tym dzieci pierwszokomunijne, pielgrzymują na Jasną Górę – charakteryzuje w zarysie przesłanie o Bożym Miłosierdziu	– charakteryzuje motywy troski o piękny wygląd kapliczek – wyraża zainteresowanie historią przydrożnych kapliczek – z zaangażowaniem przygotowuje modlitewne intencje kierowane do Pani Jasnogórskiej – wyjaśnia sposób odma-	– chętnie modli się przy kapliczkach i dba o ich piękno – wspiera misyjne dzieło Kościoła swoją modlitwą i

	oraz przesłaniem Bożego Miłosierdzia – wie, że Wadowice to rodzinne miasto papieża Jana Pawła II – zna datę wyboru na papieża Jana Pawła II – zna datę Święta Dziękczynienia – potrafi wyjaśnić, na czym polega praca misjonarza	– wymienia miejsca w Wadowicach szczególnie związane z osobą Jana Pawła II (dom rodzinny, kościół, szkołę) – wie, kiedy obchodzone jest jego wspomnienie – wyraża wdzięczność Bogu za papieża Polaka – rozpoznaje na fotografii Świątynię Opatrzności Bożej – wymienia przejawy Bożej opieki w swoim życiu osobistym i rodzinnym – wyjaśnia znaczenie pojęć „misje”, „misjonarz”, „kraje misyjne” – wymienia dostępne dzieciom sposoby wspierania misji	– wie, kiedy obchodzimy Niedzielę Miłosierdzia Bożego – zna datę urodzin i chrztu Karola Wojtyły – na podstawie filmu lub fotografii eksponatów z muzeum w rodzinnym domu Karola Wojtyły wskazuje główne etapy jego życia – wyjaśnia pojęcie „wotum wdzięczności” – wyraża wdzięczność Bogu za Jego nieustanną opiekę – zna treść nakazu misyjnego Jezusa (Mt 28,18-20)	wiania koronki do Miłosierdzia Bożego – w ufniej modlitwie powierza siebie i świat Bożemu Miłosierdziu – charakteryzuje główne wątki wypowiedzi Jana Pawła II dotyczące Wadowic – wyraża duchową więź z bł. Janem Pawłem, modląc się za jego wstawiennictwem – wyjaśnia, dlaczego została wybudowana Świątynia Opatrzności Bożej – charakteryzuje warunki życia i nauki dzieci w krajach misyjnych	ofiara
--	--	---	--	---	---------------

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Spotkania uBOGAjące” nr AZ-22-02/12-KI-1/13
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- i) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- j) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- i) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- j) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- m) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- n) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- o) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- m) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- n) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- o) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pi- sma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przycięcie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przed- miotowy (zeszyt ćwiczeń)	- wszystkie tematy - zapisy - prace domowe - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Testy i spraw- dziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań - rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji	uczeń zawsze przygotowany do lekcji	stara się być przygotowany do lekcji chętnie	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do

	• korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	nie w niej uczestniczy			przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostołską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Moi przodkowie, bracia i siostry	– dzieli się wspomnieniami z wakacji – wymienia wakacyjne osoby spotkania z Bogiem – określa, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać – definiuje pojęcia: Stwórca, stworzenie, – podaje prawdę, że cały świat pochodzi od Boga – wymienia, w czym człowiek jest podobny do Boga – wyjaśnia pojęcie grzechu pierworodnego	– opowiada o ciekawych ludziach, których spotkał – podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem – odróżnia twórcze działanie człowieka od stwórczego dzieła Boga – formułuje główne prawdy o człowieku zawarte w Księdze Rodzaju 1,26-27 – omawia treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi: Rdz 2,16-17; 3,1-6.8-9.11-13.17.19.23 – podaje znaczenie imion Adama i Ewy – wymienia konsekwencje grzechu – uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty i	– odróżnia spotkania pozytywne, budujące od szkodliwych i znajomości, które warto pielęgnować, od takich, które nie są tego warte – potrafi zredagować modlitwę dziękczynną za wybrane dzieło stworzenia – na podstawie tekstu biblijnego wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi – uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wskazuje skutki grzechu pierworodnego w codziennym życiu – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przy-	– charakteryzuje, w jaki sposób spotkane osoby mogły go ubogacić – uzasadnia, że czytając Pismo Święte możemy doświadczyć spotkania z Bogiem – interpretuje elementy dzieła Michała Anioła przedstawiające stworzenie – uzasadnia, że człowiek jest stworzony na obraz i podobieństwo Boże – wskazuje biblijne podstawy sakramentu chrztu (Dz 2,38) – wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do sa-	– reaguje na niewłaściwe zachowania wśród rodzeństwa oraz w grupie koleżeńskej – aktywnie włącza się w działalność jednej z grup w parafii

	– prezentuje biblijne opowiadanie o Kainie i Abli Rdz 4,2b-15 – podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie – prezentuje biblijne opowiadania o potopie (Rdz 6,5-9.17) – definiuje pojęcie „ekologia” – opowiada o życiu św. Franciszka z Asyżu – definiuje pojęcia: święty, patron – podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi – wymienia imiona trzech archaniołów – mówi z pamięci modlitwę prośby o pomoc Anioła Stróża – wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka – opisuje, na czym polega posługa ministrantów i scholi – wymienia sytuacje, w których przydaje się pomoc dziadka lub babci, oraz te, w których dziadkowie potrzebują pomocy wnuków	- pojednania – mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości – wyjaśnia, że cała przyroda jest darem Boga, o który mamy się troszczyć – dostrzega związek między mądrym korzystaniem z darów przyrody, a zdrowiem i szczęściem człowieka – wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile – potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiąganiu świętości – podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów – mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła – rozpoznaje obraz przedstawiający Michała Archanioła, wskazując jego atrybuty – podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów – wylicza dodatkowe obciążenia oraz korzyści płynące z posiadania licznego potomstwa (rodzeństwa) – wymienia formy zaangażowania świeckich w życie parafii – wymienia dziecięce i młodzieżowe grupy działające w parafii – podaje prawdę, że miłość i posłuszeństwo wobec dziadków wchodzi w zakres wymagań IV przykazania	- jaźń między ludźmi – wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentu pokuty i pojednania – wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu – wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za środowisko, w którym żyje – wykazuje związek treści Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława – charakteryzuje rolę, jaką wyznaczył Bóg Michałowi Archaniołowi – charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka – uzasadnia szczególny szacunek dla kobiet oczekujących narodzin dziecka i rodzin wielodzietnych – charakteryzuje szczególne relacje pomocy i troski w rodzinie wielodzietnej – podaje przykłady współpracy poszczególnych grup – omawia sposoby kontaktu z dziadkami (tymi, którzy są blisko, oraz tymi, którzy mieszkają daleko)	- sakramentu chrztu – wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty – wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty – wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym. – potrafi ocenić stosunek współczesnych ludzi do przyrody i porównać go z nauką przekazaną przez św. Franciszka – uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany patronem dzieci i młodzieży – uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła – wskazuje teksty biblijne odnoszące się do Aniołów Stróżów – potrafi wyjaśnić wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej – charakteryzuje charyzmat wybranej grupy parafialnej – charakteryzuje i uzasadnia prawidłowe relacje wnucząt z dziadkami	
II. Patriarchowie, przywódcy, prorocy	– określa, kim był Abraham – opowiada o Bożych odwiedzinach u Abrahama – określa, kim był Jakub – podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela	– opisuje obietnicę, jaką Bóg dał Abrahamowi, i historię jej wypełnienia – uzasadnia potrzebę i sens wytrwałej modlitwy – omawia relacje Józefa z jego braćmi podkreślając znaczenie przebaczenia w tych relacjach	– wskazuje sytuacje z codziennego życia, w których możemy mieć do czynienia z Bożymi odwiedzinami – podaje imiona patriarchów: Abrahama, Izaaka i Jakuba oraz jego dwunastu synów – na podstawie tekstu biblijnego	– uzasadnia sens adopcji – wyjaśnia okoliczności i znaczenie zmiany imienia Jakuba na Izrael – charakteryzuje trudności oraz dobro związane z przebaczeniem	– interpretuje ludzkie życie jako wspólny projekt – człowieka i Boga

la – podaje powody zazdrości braci wobec Józefa – omawia los Józefa sprzedanego w niewolę – wymienia okoliczności powołania Mojżesza – wymienia przywódców narodu wybranego w drodze do Ziemi Obiecanej – określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół – określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami – relacjonuje treść opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16) – określa, co to był przybytek Pański – opowiada o walce Dawida z Goliatem – podaje przykład mądrości Salomona w sądzie podanych – omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie – charakteryzuje misję proroka Jonasza – określa, czym jest proroctwo – podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz – opowiada historię Daniela (Dn 6,2-24) – opowiada dzieje biblijnego Hioba – podaje przykłady własnych	– potrafi przyznać się do błędu i przeprosić – określa, że Aaron był bratem Mojżesza i jego „ustami” – wskazuje sposób podziału ziemi między 12 pokoleń Izraela – podaje, kim byli Madianici – opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii – podaje przykłady „duchowych mocarzy” – wymienia źródła duchowej mocy człowieka – relacjonuje treść perykopy o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19) – wymienia, do czego Bóg nas powołuje – wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu – podaje przykłady męstwa Dawida i jego wiary w Bożą pomoc – omawia przesłanie modlitwy Salomona o mądrość – wymienia inne cuda Elizeusza – pamięta słowa wyznania wiary Syryjczyka Naamana – podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników – określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych – podaje przykłady proroctw mesjańskich – omawia nauczanie proroka Jeremiasza – wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu – podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan – wskazuje, czego uczy nas Hiob swoim cierpieniem	– uzasadnia wartość i potrzebę przebaczenia w relacjach rodzinnych – charakteryzuje postawę Aarona u boku Mojżesza – charakteryzuje działalność Jozuego – wskazuje na mapie terytoria poszczególnych pokoleń – na podstawie fragmentów z Sdz 6–8 charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga – wyjaśnia związek niezwykłej mocy Samsona ze słubami złożonymi Bogu – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem – charakteryzuje postawę Samuela wobec Boga – charakteryzuje postawę Dawida wobec Boga – wyjaśnia, na czym polegała mądrość Salomona – charakteryzuje misję proroka Elizeusza – na podstawie fragmentów Księgi Jonasza wyjaśnia istotę miłosierdzia Bożego – uzasadnia konieczność dobrego przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej – wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie – charakteryzuje postawę Daniela – uzasadnia wartość i potrzebę ufnej modlitwy – wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu – potrafi ułożyć modlitwę w intencji osoby chorej lub niepełnospraw-	– chętnie przebacza winowajcom – uzasadnia konieczność zgody i współdziałania wśród rodzeństwa – wyjaśnia znaczenie losów w podziale Ziemi Obiecanej – uzasadnia, dlaczego pokolenie Lewiego nie otrzymało ziemi – charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi – na podstawie tekstu biblijnego określa warunki korzystania z mocy Bożej – na podstawie tekstu biblijnego określa, czym jest powołanie – potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że mądrość jest darem Bożym, o który trzeba się starać – uzasadnia, że Bóg czyni cuda także dzisiaj – uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia – wymienia grzechy cudze – uzasadnia, że proroctwa mesjańskie wypełniły się w Jezusie – potrafi zinterpretować omawiane teksty prorockie – potrafi ocenić własne relacje z Bogiem i ludźmi w świetle postawy Daniela – na podstawie historii Hioba oraz własnego doświadczenia uzasadnia, że cierpienie jest	– angażuje się w pomoc ludziom chorującym
--	--	---	--	---

	sukcesów i niepowodzeń		nej	nieodłącznym elementem ludzkiego życia	
III. Pierwsi świadkowie spełnionej obietnicy (tematy 32-35)	– omawia treść perykopy Łk 1,5-20.24-25 – podaje, kim był Zachariasz – opowiada o nawiedzeniu św. Elżbiety – opowiada treść perykopy o pasterzach u żłóbka – opowiada o ofiarowaniu Pana Jezusa w świątyni – okazuje szacunek ludziom w podeszłym wieku	– podaje prawdę, że Zachariasz nie uwierzył Bożej obietnicy i stał się niemy do czasu urodzenia syna – wymienia powody ludzkiej radości – podaje, że pasterze jako pierwsi pokłonili się Jezusowi – z szacunkiem odnosi się do ludzi ubogich – podaje, że słowa Symeona skierowane do Maryi są zapowiedzią Jej cierpienia oraz objawiają prawdę o Jezusie – podaje datę święta Ofiarowania Pańskiego	– wymienia cechy właściwej postawy człowieka wobec słowa Bożego – wyjaśnia motyw poruszenia się dzieciątka w łonie Elżbiety – wymienia dary, jakich Jezus może od niego oczekiwać – charakteryzuje postawę Maryi wobec wydarzeń związanych z Jej Synem – wyjaśnia słowa Symeona	– charakteryzuje zadania wyznaczone mu przez Boga – wyjaśnia motyw zachęty św. Pawła do radości w Flp 4,4-5 – omawia pozycję społeczną pasterzy w czasach Jezusa – charakteryzuje postawę pasterzy wobec ogłoszonej im nowiny – wyjaśnia nakaz Prawa Starego Testamentu dotyczący pierwородnego syna	

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Pierwsi świadkowie spełnionej obietnicy (tematy 36-39)	– podaje, że prawdziwym Ojcem Pana Jezusa jest Bóg, a św. Józef był Jego wzorowym opiekunem – opowiada o misji Jana Chrzciciela (Łk 3,3-9) – podaje prawdę, że pójście za Jezusem oznacza zostanie Jego uczniem – podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów	– podaje, co Ewangelia mówi o św. Józefie – podaje, kiedy w liturgii czcimy św. Józefa – wymienia, do czego nawoływał Jan Chrzciciel – opowiada treść perykopy o obfitym poławie i powołaniu Szymona Piotra (Łk 5,1-11) – określa relacje ucznia i mistrza oraz apostołów i Jezusa – podaje imię obecnego papieża i biskupa swojej diecezji	– potrafi ułożyć modlitwę do św. Józefa za swojego tatę lub opiekuna – wyjaśnia, co znaczy dla współczesnego człowieka „prostować drogę dla Jezusa” – wyjaśnia słowa Jezusa o łowieniu ludzi – aktywnie włącza się w tworzenie modlitwy i modli się za papieża i biskupów	– charakteryzuje św. Józefa jako wzór dla wszystkich ojców i opiekunów – uzasadnia sens adopcji – charakteryzuje postawę Szymona wobec dokonanego cudu i słów wypowiedzianych do niego przez Jezusa – uzasadnia decyzję pójścia za Jezusem – wymienia dostępne mu sposoby apostołowania i włącza się w ich realizację	
IV. Świadkowie wiary i nowego	– opisuje treść perykopy o uzdrowieniu kobiety cierpiącej na krwotok (Łk 8,42b-48) – omawia treść perykopy o wskrzeszeniu córki Jaira	– podaje własną definicję wiary – wyjaśnia rolę wiary przy uzdrowieniach i wskrzeszeniach – omawia treść perykopy J 3,1-5 – definiuje pojęcia: faryzeusz, nowe narodzenie	– wymienia sposoby doświadczania mocy Jezusa – wskazuje w swoim środowisku osoby będące przykładem wiary – układa modlitwę prośby i dziękczynną – charakteryzuje postawę Nikodema w	– wyjaśnia rolę wiary przy uzdrowieniach – uzasadnia znaczenie wiary zwłaszcza w najtrudniejszych sytuacjach życiowych (nieszczęście, choroba,	– angażuje się w pomoc potrzebującym

życia	(Łk 8,41-42.49-55) – określa, że modlitwa jest dialogiem między Bogiem i człowiekiem – omawia treść perykopy o Marcie i Marii (Łk 10,38-42) – omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa – określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem – omawia treść perykopy o spotkaniu Pana Jezusa z niewiernym Tomaszem (J 20,24-29) – omawia treść rozmowy Jezusa z ukrzyżowanym łotrem – określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie – wymienia sposoby czci Bożego Miłosierdzia – opowiada o spotkaniu Bernadetty z Maryją – podaje nazwę zgromadzenia założonego przez Matkę Teresę – podaje najważniejsze fakty z życia Brata Alberta – definiuje pojęcia: świętość, „mała droga” – podaje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus	– wskazuje sposoby naśladowania postawy Marty i Marii – wyjaśnia pojęcie „Mesjasz” – charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela – omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny Mt 27,32 (Mk 15,21; Łk 23,26) – podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej – podaje, że postać Weroniki występuje w VI stacji nabożeństwa drogi krzyżowej – przytacza z pamięci słowa, jakimi Tomasz wyznał wiarę w Jezusa, oraz Jezusową odpowiedź – podaje przykłady szczególnej bliskości Jana z Jezusem – wskazuje w Ewangelii przykłady okazywania przez Jezusa miłosierdzia – wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny – podaje, kim była św. Bernadetta – omawia treść orędzia z Lourdes – wymienia najważniejsze wydarzenia z życia bł. Teresy z Kalkuty – dostrzega potrzebę niesienia pomocy osobom biednym i opuszczonym – podaje, czym zajmują się bracia albertyni i siostry albertynki – wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa	spotkaniu z Jezusem – potrafi modlić się spontanicznie – charakteryzuje postawę Marty i Marii w spotkaniu z Jezusem – przedstawia Bogu w modlitwie troski własne i innych – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w walce z pokusami – uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami – charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa – charakteryzuje czyn św. Weroniki – wskazuje, gdzie należy szukać pomocy w wyjaśnianiu wątpliwości dotyczących wiary – podaje, że Jan był w grupie pierwszych, powołanych przez Jezusa apostołów, jako jedyny z Dwunastu był pod krzyżem i jako pierwszy z nich stanął przy pustym grobie Jezusa – interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa – podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony ludzi i Boga – charakteryzuje postawę Bernadetty wobec powierzonych jej zadań – podaje sposoby realizacji orędzia z Lourdes – opisuje formy działalności Matki Teresy i jej zgromadzenia – charakteryzuje postawę br. Alberta wobec ubogich – opisuje najważniejsze wydarzenia z życia św. Teresy	śmierć) – potrafi wykazać różnice między modlitwą wyuczoną a spontaniczną – uzasadnia wartość modlitwy i służby bliźnim w życiu chrześcijanina – wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni – układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus – rozróżnia pomoc przymuszoną i udzieloną z własnych chęci – wskazuje współczesne sposoby naśladowania św. Weroniki – charakteryzuje działalność św. Jana po śmierci i zamartwychwstaniu Jezusa. – charakteryzuje posłannictwo św. Faustyny, jej rolę w szerzeniu czci Bożego Miłosierdzia – układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego – uzasadnia potrzebę zaangażowania się w wypełnianie przesłania z Lourdes – określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi – interpretuje słowa br. Alberta „powinno się być jak bochen chleba...” – charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy	
V. Ci, co wskazują	– podaje, że Duch Święty jest Trzecią Osobą Boską	– omawia treść zapowiedzi zesłania Ducha Świętego	– wyjaśnia znaczenie tytułu Paraklet – charakteryzuje działalność apostolską	– charakteryzuje działanie Ducha Świętego jako Prze-	– staje w obronie

drogę	– wymienia najważniejsze fakty z życia św. Piotra – omawia powołanie i nawrócenie Szawła – podaje daty rozpoczęcia i zakończenia pontyfikatu Jana Pawła II – podaje najważniejsze fakty z życia św. Wojciecha – podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława – podaje, kim była św. Jadwiga – wymienia dzieła, którymi zasłynęła św. Jadwiga królowa – podaje, że kardynał Wyszyński był prymasem Polski w latach komunistycznych rządów – podaje, że Jezus miał uczniów i oni nazywali Go Nauczycielem – wyraża szacunek wobec nauczycieli	– wskazuje przełomowe wydarzenia z życia św. Piotra – wskazuje sposoby naśladowania apostoła Piotra – wskazuje sposoby naśladowania apostoła Pawła – omawia pontyfikat Jana Pawła II – wymienia główne wątki pontyfikatu Jana Pawła II – wymienia, w czym możemy naśladować św. Wojciecha – wymienia cechy charakteru św. Stanisława, które warto naśladować – wymienia współczesne sposoby troski o ubogich – podaje, że kardynał Wyszyński, będąc w przymusowym odosobnieniu, przygotował plan obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski oraz tekst Ślubów Jasnogórskich – wymienia miejsca odosobnienia, w których przetrzymywano Księdza Prymasa – definiuje pojęcia: nauczyciel, wychowawca – wymienia cechy dobrego ucznia i dobrego nauczyciela	św. Piotra – charakteryzuje działalność apostolską św. Pawła – charakteryzuje apostolską posługę Jana Pawła II jako otwartą na potrzeby wszystkich ludzi – wyjaśnia sens męczeństwa św. Wojciecha dla naszego Narodu – uzasadnia, dlaczego św. Wojciech został wybrany na patrona naszej Ojczyzny – uzasadnia, czym św. Stanisław zasłużył na miano patrona Polski – charakteryzuje postawę królowej Jadwigi wobec poddanych – chętnie włącza się w pomoc ubogim – wymienia formy prześladowań ludzi wierzących i pasterzy Kościoła w czasach PRL-u – potrafi ocenić swoje postępowanie wobec nauczycieli	wodnika, Pocieszyciela, Obrońcy – uzasadnia potrzebę wspierania misji – wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobu bł. Jana Pawła II – potrafi wykazać, jak we współczesnych czasach można naśladować św. Wojciecha – wskazuje teksty liturgiczne odnoszące się do kultu św. Stanisława – wskazuje teksty liturgiczne odnoszące się do kultu św. Jadwigi – charakteryzuje postawę Prymasa wobec wrogich działań rządu PRL – na podstawie wybranych tekstów biblijnych charakteryzuje postawę Jezusa jako nauczyciela	słabszych – aktywnie włącza się w dzieło misyjne Kościoła
---------------------	---	--	--	---	--

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Tajemnice BOGAtego życia”
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- k) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- l) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- k) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- l) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- p) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- q) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- r) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- p) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- q) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- r) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pi- sma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przycięcie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przed- miotowy (zeszyt ćwiczeń)	- wszystkie tematy - zapisy - prace domowe - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Testy i spraw- dziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań - rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich zrozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji	uczeń zawsze przygotowany do lekcji	stara się być przygotowany do lekcji chętnie	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do

	• korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	nie w niej uczestniczy			przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostołską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Bóg powołujący do istnienia – porządkowanie chaosu	– odczytuje skróty poszczególnych ksiąg, posługując się Pismem Świętym – potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset – omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć” – podaje przykłady tekstów biblijnych mówiących o stworzeniu – określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna – podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeń-	– wymienia skróty poszczególnych ksiąg i podaje sposób ich zapisu – odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment – omawia założenia teorii ewolucji – podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji – podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń – prezentuje swoje drzewo rodowe – wymienia skutki grzechu pierworodnego w życiu codziennym człowieka – podaje przykłady roli, jaką pełni strój dla podkreślenia płci w naszej kulturze – określa, że zakrywanie intymnych części ciała wynika z właściwego poczucia wstydu	– wymienia kilka biblijnych symboli obecnych również w liturgii – podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania – wyjaśnia biblijną naukę o stworzeniu świata – odnajduje i interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata – odnajduje i interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu człowieka – wskazuje, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu za dar życia i	– uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów – krytycznie odnosi się do teorii i hipotez dotyczących powstania świata – omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy – omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka – uzasadnia, potrzebę podjęcia walki ze skutkami grzechu przez regularną spowiedź – uzasadnia, że okres dojrzewania jest czasem przygoto-	– wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych

	stwo – podaje prawdę, że Bóg uzdolnił mężczyznę i kobietę do przekazywania życia – podaje prawdę, że cierpienie człowieka jest jednym ze skutków grzechu – wskazuje przykłady niewłaściwego stosunku człowieka do ziemi, którą otrzymał w darze od Boga – podaje prawdę, że odpowiedzią Boga na grzech pierwszych rodziców była zapowiedź Zbawiciela	(Rdz 3,21) – podaje prawdę, że źródłem grzechów jest pycha, będąca skutkiem grzechu pierworodnego – wymienia społeczne konsekwencje grzechu pierworodnego – wymienia skutki chrztu świętego (uwalnia od grzechu pierworodnego, czyni nas dziećmi Bożymi, włącza nas do wspólnoty Kościoła) – omawia symbolikę chrztu (woda, świeca, biała szata, olej, gest nałożenia rąk)	rodziców – odnajduje w Piśmie Świętym tekst biblijny o grzechu pierworodnym i potrafi go zinterpretować – charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego – uzasadnia, że wstyd chroni ludzką godność – wyraża akceptację dla swojej płci i szacunek wobec płci przeciwnej – omawia, w jaki sposób dba o swoje zdrowie przez aktywność fizyczną – uzasadnia, że człowiek jest gospodarzem ziemi – uzasadnia, że panowanie nad ziemią musi odbywać się według Bożych zasad – interpretuje tekst biblijny o obietnicy zbawienia (Rdz 3,14-15) – wyjaśnia, że przez chrzest Bóg stwarza człowieka na nowo	wania do bycia ojcem lub matką – charakteryzuje pozytywną rolę wstydu w relacjach międzyludzkich – wyjaśnia, że człowiek doświadcza skutków grzechu pierworodnego w wymiarze osobistym i społecznym – uzasadnia potrzebę wypracowania w sobie siły woli do czynienia dobra przez pracę nad sobą – wyjaśnia symboliczne znaczenie pojęć: „niewiasta”, „potomek”, „wąż” – uzasadnia tradycję udzielania chrztu dzieciom – wskazuje, jak wypełniania zobowiązania płynące z przyjęcia chrztu	
II. Bóg mówiący na różne sposoby	– podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze – wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu – omawia, kim był Melchizedek – podaje prawdę, że ofiara Melchizedeka jest zapowiedzią Ostatniej Wieczerzy i Eucharystii – podaje prawdę, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama – omawia wydarzenia związane z narodzinami Izaaka – omawia sytuację Izraelitów w Egipcie,	– określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów między ludźmi – podaje prawdę, że zesłanie Ducha Świętego jest szansą zjednoczenia narodów podzielonych przez budowę wieży Babel – podaje prawdę, że ofiara kapłana Melchizedeka jest figurą ofiary Jezusa Chrystusa – opowiada treść biblijnej perykopy o ofiarowaniu Izaaka (Rdz 22,1-13) – wyjaśnia pojęcie „Pascha” – podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym – podaje prawdę, że manna była znakiem troski Boga o naród wybrany – omawia, dlaczego niemożność gromadzenia zapasów manny miała uczyć zaufania Bogu	– wyjaśnia symbolikę wieży Babel – uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo – umiejętnie wypowiada własne sądy, by nie doprowadzić do konfliktów – wyjaśnia symbolikę chleba i wina – wyjaśnia treść modlitw wypowiedzianych przez kapłana nad chlebem i winem podczas przygotowania darów – wyjaśnia, że słowo „melchizedek” jest również nazwą uchwytu przytrzymującego Hostię w monstrancji – wyjaśnia, na czym polegało ofia-	– uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi – przyjmuje postawę szacunku wobec osób mających inne zdanie – wyjaśnia, że podczas przygotowania darów składamy Bogu w ofierze nasze życie: sukcesy, porażki, problemy i radości – wskazuje, w jaki sposób wyraża szacunek wobec Chleba eucharystycznego i chleba powszedniego – uzasadnia, że Izaak jest figurą Jezusa – charakteryzuje zniewolenia	– podaje przykłady sytuacji, w których wykazuje postawę słuchania i wypełniania trudnych poleceń Boga – wskazuje programy telewizyjne i radiowe o tematyce religijnej

	– podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią – opowiada o wędrówce Izraelitów przez pustynię – wyjaśnia, co to jest manna – opowiada treść perykopy o wężu miedzianym (Lb 21,4-9) – podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności – podaje prawdę, że pieśnią i modlitwą uwielbiamy Pana Boga – wymienia znane piosenki religijne	– podaje przykłady ludzkich potrzeb materialnych i duchowych – podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi – wymienia dni poświęcone szczególnej czci krzyża Chrystusowego – wskazuje, że Księga Psalmów jest jedną z ksiąg Starego Testamentu – podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie – podaje adresy stron internetowych z muzyką religijną	- rowanie Izaaka – wyjaśnia symbolikę ofiary z baranka – charakteryzuje postawę posłuszeństwa Izaaka – wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...” – uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną – uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii – formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii – omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu – uzasadnia, dlaczego wąż miedziany jest zapowiedzią krzyża – omawia treść poznanych psalmów Dawida – wskazuje w Piśmie Świętym psalmy, którymi może modlić się, prosząc, dziękując uwielbiając i przepraszając Boga, – śpiewa indywidualnie lub w grupie wybraną piosenkę religijną lub psalm	- współczesnego człowieka – omawia, jak poprzez codzienny rachunek sumienia kształtuje postawę wytrwałości w realizacji postanowienia poprawy podjętego podczas sakramentu pokuty i pojednania – omawia, jak okazuje wdzięczność Bogu i rodzicom za pokarm i opiekę – podaje przykłady, kiedy zwraca się do Boga z prośbą o pomoc w sytuacjach trudnych – wskazuje, jak wyraża szacunek i cześć wobec krzyża, który jest ratunkiem dla człowieka – układa własny psalm	– wskazuje, w jaki sposób korzysta z katolickich mediów
III. Słowa i czyny Jezusa	– podaje prawdę, że Ewangelia jest dobrą nowiną o zbawieniu, spisaną przez czterech ewangelistów – podaje, gdzie i kiedy obecnie głosi się Ewangelię – omawia treść perykopy Mt 14,22-33 – podaje prawdę, że Jezus pomaga tym, którzy proszą Go o pomoc – podaje prawdę, że przy-	– podaje prawdę, że ewangelisci spisali tę samą prawdę, ale inaczej opowiedzianą – wymienia sytuacje, w których poddawany jest próbie wiary – opowiada przypowieść o zabłąkanej owcy (Mt 18,12-14) – omawia prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem (J 10,14) – wskazuje, że Boża miłość skierowana jest do każdej osoby indywidualnie – omawia przesłanie perykopy o ubogiej wdowie (Mk 12,41-44)	– uzasadnia konieczność poznawania Ewangelii przez chrześcijanina – wyjaśnia znaczenie symboli ewangelistów – wyjaśnia, że spotkanie apostołów z Jezusem krocącym po jeziorze było dla nich próbą wiary – wyjaśnia, że w trudnych sytuacjach Jezus przychodzi nam z pomocą na różne sposoby (przez innych ludzi, w sakramentach) – wyjaśnia przesłanie przypowieści	– uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie – omawia, jak samodzielnie poznaje treść Ewangelii – uzasadnia, że trudności życiowe są zaproszeniem Jezusa do zaufania Mu – podaje przykłady sytuacji, gdy w trudnościach życiowych powierza się Jezusowi, wyznając wiarę w Niego – charakteryzuje sposoby po-	– wskazuje, w jaki sposób wyraża troskę, aby inni ludzie poznali Ewangelię – podejmuje inicjatywy mające na celu bezinteresowną

	czyną zagubienia człowieka jest grzech – podaje prawdę, że Bóg poszukuje grzesznego człowieka – wymienia wartości, których nie można zdobyć za pieniądze – podaje przykłady, jak można pomagać innym – omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32) – wymienia gesty pokutne – opowiada treść przypowieści o miłosiernym ojcu (Łk 15,11-24) – wyjaśnia rolę kapłana podczas spowiedzi – opowiada treść perykopy o uzdrowieniu paralityka (Mk 2,1-12) – podaje prawdę, że cierpienie jest skutkiem grzechu pierwotnego – podaje prawdę, że męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa nadały sens cierpieniu	– omawia, na czym polega bezinteresowny dar serca – wymienia postawy liturgiczne – podaje prawdę, że człowiek uczciwy czynami potwierdza swoje słowa – omawia liturgiczne teksty pokutne – podaje definicję skrucy – wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty i pojednania – omawia wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty i pojednania – wymienia konsekwencje wynikające z tego sakramentu – podaje przykłady, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego – wskazuje biblijne podstawy sakramentu namaszczenia chorych (Jk 5,13-15) – omawia wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do tego sakramentu – wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentu namaszczenia chorych	- o zabłąkanej owcy, – uzasadnia, że Bóg poszukuje człowieka, ponieważ go kocha – uzasadnia wartość bezinteresownej pomocy innym – wyjaśnia treść V przykazania kościelnego – podaje przykłady sytuacji, kiedy ufnie powierza Bogu swoje troski – wyjaśnia znaczenie wybranych postaw liturgicznych – wskazuje, w jaki sposób czynnie uczestniczy w liturgii – wyjaśnia znaczenie gestów pokutnych – uzasadnia, że do owocnego przeżycia Mszy Świętej potrzebna jest czystość Ducha – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania w życiu chrześcijańskim – wyjaśnia znaczenie gestów podczas spowiedzi – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie cierpienia – wyjaśnia znaczenie sakramentu namaszczenia chorych w życiu chrześcijańskim	szukiwania człowieka przez Boga – podaje przykłady, kiedy dziękuje Bogu za Jego troskę okazywaną mu przez wydarzenia i spotkanych ludzi – przygotowuje plan akcji charytatywnej – uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem – podaje przykłady, kiedy wyraża postawę szczerości w relacji z Bogiem i z drugim człowiekiem – uzasadnia swoje pragnienie uczestnictwa w liturgii Mszy Świętej z czystym sercem – uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania – uzasadnia swą gotowość przemiany życia przez regularną spowiedź – wyjaśnia znaczenie gestów kapłana podczas udzielania sakramentu namaszczenia chorych – wskazuje, w jaki sposób chce pomagać potrzebującym	pomoc potrzebującym
IV. Tajemnice królestwa Bożego – przypowieści Jezusa	– odnajduje w Piśmie Świętym przypowieść o siewcy (Łk 8,5-15) – definiuje pojęcie „przypowieść” – omawia treść perykopy o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym (Mt 13,31-33) – podaje prawdę, że rozwój królestwa Bożego dokonuje się w historii ludzkości	– podaje, co oznaczają rodzaje gleby i kim jest siewca – wymienia miejsca, w których słuchamy słowa Bożego – podaje przykłady, w jaki sposób królestwo Boże jest budowane na ziemi duchowo i materialnie – omawia prawdę, że królestwo Boże przemienia świat – podaje prawdę, że człowiek ukształtowany przez Boże słowo podejmuje właściwe	– charakteryzuje przypowieść jako gatunek literacki – interpretuje przypowieść o siewcy (Łk 8,5-15) – uzasadnia, że aby słowo Boże mogło wydać plon, konieczne jest zaangażowanie człowieka – wyjaśnia symboliczne znaczenie ziarna gorczycy i kwasu chlebowego we wzroście duchowym – uzasadnia, że królestwo niebie-	– uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego – uzasadnia, że królestwo Boże rozrasta się duchowo i materialnie – podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża postawę otwartości na Boży plan i cierpliwie oczekuje na jego realizację – charakteryzuje postawę	– omawia, jak może odnieść do własnego życia owoce ziarna zasianego na żyznej glebie – wskazuje sytuacje,

	– podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własne życie – wymienia, w jaki sposób może pogłębiać więź z Bogiem – definiuje pojęcie „talent” (jednostka monetarna) i podaje znaczenie wyrażen: „puścić w obrót” i „zakopać dar” – opowiada przypowieść o nielitościwym dłużniku (Mt 18,23-35) – podaje, jaką wartość miał talent i denar – opowiada przypowieść o dziesięciu pannach (Mt 25,1-13) – określa, na czym polega roztropność i nieroztropność – opowiada przypowieść o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-16) – podaje prawdę, że człowiek może nawrócić się w każdej chwili życia – opowiada przypowieść o chwaście i sieci (Mt 13,24-30.36-43.47-50)	decyzje – wymienia konsekwencje niewłaściwych wyborów moralnych – podaje, kogo oznacza pan i słudzy z przypowieści – podaje prawdę, że wszystkie zdolności są darem Boga i należy je pomnażać – omawia symbolikę przebaczenia 77 razy – wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych – podaje, co symbolizują oliwa i zapalona lampa – wymienia sposoby powrotu do życia w łasce Bożej – wymienia warunki trwania w Bożej łasce – omawia prawdę, że Bóg okazuje swoje miłosierdzie wobec grzeszników – wskazuje, że Bóg jest hojnym dawcą łask – podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa – podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć – wymienia rzeczy ostateczne człowieka	skie wzrasta dzięki Bożej mocy – uzasadnia, że słowo Boże ma moc przemiany ludzkich serc – wyjaśnia przesłanie przypowieści o domu na skale (Mt 7,24-27) – uzasadnia, dlaczego warto budować życie na relacji z Bogiem – interpretuje przypowieść o talentach (Mt 25,14-30) – uzasadnia, dlaczego warto rozwijać swoje umiejętności – charakteryzuje postawę odpowiedzialności – wyjaśnia znaczenie długu wobec Boga i ludzi – podaje przykłady, gdy reaguje na niewłaściwe zachowania w swoim otoczeniu – odnosi oczekiwanie na Oblubienca do powtórnego przyjścia Chrystusa – uzasadnia, dlaczego powinniśmy być zawsze przygotowani na powtórne przyjście Chrystusa – interpretuje przypowieść o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-16) – wyjaśnia różnicę między sprawiedliwością Bożą a sprawiedliwością ludzką – wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym – wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy – podaje przykłady, kiedy prawidłowo reaguje na niewłaściwe zachowania bliskich osób	człowieka budującego swoje życie na słowie Bożym – wyjaśnia, kiedy świadomie przeżywa liturgię słowa na Mszy Świętej – uzasadnia, że zbawienie osiągamy wykorzystując dary, które nam powierzono – wskazuje sposoby rozwijania swoich zdolności dla dobra własnego i innych – uzasadnia, że warunkiem Bożego przebaczenia jest przebaczenie innym – uzasadnia swą gotowość życia w łasce uświęcającej przez częste przyjmowanie Komunii Świętej – uzasadnia, że człowiek, nie korzystając z Bożych łask, zubaża samego siebie – wyjaśnia znaczenie spowiedzi w swej trosce o życie w łasce uświęcającej – uzasadnia pragnienie kształtowania w sobie postawy wytrwałego znoszenia cierpienia spowodowanego przez zło	gdy rozwiązuje podstawowe problemy życiowe w duchu wiary chrześcijańskiej
VII. Szczególne	– wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne	– podaje definicję roku liturgicznego – podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu: A, B i C	– wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń	– wyjaśnia rolę świętych wspomnianych w roku liturgicznym w historii Kościoła	– charakteryzuje działalność

tajemnice roku (tematy: 52-56)	– omawia historię różańca – omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy – mówi z pamięci tajemnice różańca – podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest jednym z uczynków miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem – podaje prawdę, że zmarli oczekują na naszą pomoc podczas cierpienia w czyśćcu – opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa – opowiada biblijną historię o mędrcach ze Wschodu – podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego	– podaje prawdę, że odmawiając różaniec razem z Maryją zwracamy się do Boga w różnych potrzebach – podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej – wskazuje, że modlitwa za zmarłych (Msza Święta, wypominki, modlitwa przy grobie) jest pomocą душom oczekującym w czyśćcu – omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna – wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia – wymienia chrześcijańskie tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego – podaje tytuły kolęd związanych z uroczystością Objawienia Pańskiego	- zbawczych – wskazuje w wybranych tekstach liturgicznych wydarzenia zbawcze – uzasadnia wartość modlitwy różańcowej – przygotowuje rozważania do wybranej tajemnicy – uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby – wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże – wyjaśnia, w jaki sposób wyraża gotowość troski o groby bliskich – uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia – wyjaśnia symbolikę tradycji świąt Bożego Narodzenia – uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary – śpiewa kolędy – uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa – wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców	– przyporządkowuje nabożeństwa do poszczególnych okresów roku liturgicznego – uzasadnia swą gotowość czynnego udziału w roratach – uzasadnia swą gotowość uczestniczenia w nabożeństwach różańcowych – uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie – uzasadnia swą gotowość pojednania się z drugim człowiekiem, podczas dzielenia się opłatkiem – wskazuje sytuacje, gdy modli się w intencji właściwego odczytywania znaków w swoim życiu – uzasadnia swą gotowość prowadzenia innych do Chrystusa	- kółek różańcowych – angażuje się w przygotowanie wieczery wigilijnej w domu rodzinnym oraz w spotkanie opłatkowe w klasie
---	---	---	--	---	--

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Śmierć i chwała Jezusa	– opowiada o pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliwnym (Mt 26,14-16.36.45-50; 27,3-5) – omawia wydarzenia związane ze śmiercią Jezusa	– podaje cechy wiernego przyjaciela Chrystusa – omawia, dlaczego podczas liturgii Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakrament jest przenoszony do ciemnicy – wykazuje, że Msza Święta jest uobecnianiem ofiary krzyżowej Jezusa	– określa, na czym polegała zdrada Judasza – wyjaśnia symbolikę ciemnicy – wyjaśnia znaczenie ołtarza, krzyża stojącego na ołtarzu i prezbiterium – czynnie angażuje się w przygotowanie i przebieg liturgii Mszy Świętej	– charakteryzuje postać Judasza – uzasadnia swą gotowość trwania w przyjaźni z Jezusem – uzasadnia, że Msza Święta jest ofiarą całej wspólnoty	– przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła – angażuje

	sa na krzyżu (Łk 22,19-20 i J 19,17-18) – omawia wydarzenia związane z Ostatnią Wieczerzą (Mt 26,26-28) – omawia treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47) – opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8) – podaje znaczenie słowa „rezurekcja” – podaje, do czego służą chrzcielnica i kropielnica – podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie – podaje prawdę, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa – podaje godziny Mszy Świętych w swojej parafii – podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębicy	– przytacza z pamięci słowa przeistoczenia – podaje nazwy naczyń liturgicznych używanych podczas Mszy Świętej – omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa – omawia liturgię Wigilii Paschalnej – podaje, kiedy podczas liturgii zapala się paschał – wymienia zobowiązania podejmowane podczas chrztu – podaje datę swojego chrztu – wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego – określa, na czym polega Boże miłosierdzie – omawia prawdę, że niedziela jest pierwszym dniem tygodnia – podaje przykłady sposobów spędzania niedzieli w rodzinie – podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy – wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów – podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa	– wyjaśnia, na czym polega konsekracja naczyń liturgicznych – omawia znaczenie chwil ciszy w liturgii – uzasadnia swą gotowość zachowania skupienia w kluczowych momentach liturgii – wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei – wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego – uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa) – wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych – wyjaśnia znaczenie symbolu zanurzenia w wodzie podczas chrztu świętego – wyjaśnia związek chrztu ze śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa (na podst.: Rz 6,3-4) – uzasadnia, dlaczego modli się za rodziców i rodziców chrzestnych – wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa (J 19,33-34), – wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie – wyjaśnia, że niedziela jest dniem wolnym od pracy, a poświęconym na spotkanie z Bogiem – wyjaśnia treść pierwszego przykazania kościelnego i trzeciego przykazania Bożego – uzasadnia swą gotowość systematycznego uczestnictwa we Mszy Świętej – opowiada o zapowiedzi zesłania Ducha Świętego (J 14,16-17) – wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego	Kościola – wyjaśnia, na czym polega medytacja – układa/interpretuje tekst modlitwy medytacyjnej – przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy) – uzasadnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa zmartwychwstałego – uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w liturgii Wigilii Paschalnej – wskazuje, w jaki sposób wypełnia zobowiązania wynikające z przyjęcia chrztu – interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie” – wyjaśnia, dlaczego ze czcią i ufnością modli się przed obrazem Jezusa Miłosiernego – uzasadnia, dlaczego świętujemy niedzielę jako pierwszy dzień tygodnia – przygotowuje plan na wspólną niedzielę z rodziną – interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego – uzasadnia pragnienie współpracy z Duchem Świętym w rozwoju swojej wiary	się w przeprowadzeniu adoracji razem z klasą przy grobie Pańskim
VI. Kościół	– omawia perykopę o powierzeniu Piotrowi władzy	– wymienia stopnie hierarchii w Kościele – podaje imiona i nazwiska biskupów w	– wyjaśnia znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele	– uzasadnia, że władza w Kościele oznacza służbę	– omawia charyzmat

wspólno- tą aż po niebie- skie Je- ruzalem	w Kościele (Mt 16,13-19) – podaje prawdę, że Kościół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy – omawia konsekwencje wynikające z sakramentu święceń – wymienia konsekwencje wynikające z przyjęcia ślubów zakonnych – omawia skutki wynikające z sakramentu małżeństwa – wymienia symbole związane z sakramentem małżeństwa – wymienia prawa i obowiązki dzieci wobec rodziców – wymienia zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się – wskazuje, w jaki sposób może czynnie i świadomie włączyć się w liturgię Kościoła – wymienia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane w jego regionie – definiuje pojęcie „ojczyzna” – wskazuje polskie symbole narodowe – wskazuje, w jaki sposób może naśladować świętych – podaje, kiedy obchodzona jest uroczystość Jezusa	diecezji oraz kapłanów z parafii – wskazuje biblijne podstawy sakramentu święceń – wskazuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu święceń – wskazuje biblijne podstawy sakramentu małżeństwa – wskazuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu małżeństwa – wymienia prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci – wskazuje własne miejsce w rodzinie – wskazuje pozytywne strony szybkiego porozumiewania się z innymi – wymienia zalety kontaktów międzyludzkich bez pomocy mediów – omawia prawdę, że człowiek, oddając cześć Bogu, uświęca się – podaje przykłady wpływu obecności Boga w jego sercu na życie codzienne – podaje nazwy miejsc związanych z cudami eucharystycznymi – podaje tytuły tradycyjnych pieśni eucharystycznych – wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego – podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie z Ojczyznę – wskazuje różnice między sądem ostatecznym a szczegółowym – podaje imiona swoich patronów z chrztu oraz patronów parafii i Polski – wymienia główne wartości, na których zbudowane jest królestwo Boże (prefacja z uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata) – wskazuje podobieństwa i różnice między królestwem ziemskim a królestwem niebieskim – omawia dogmat o wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny	– wyjaśnia znaczenie imienia Piotr – wyjaśnia znaczenie sakramentu święceń w życiu chrześcijańskim – charakteryzuje, na czym polega życie zakonne – określa, jak często modli się o powołania kapłańskie i zakonne – wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijańskim – omawia, kiedy i dlaczego modli się za swoją rodzinę – interpretuje treść IV przykazania Bożego – uzasadnia swą gotowość właściwego odnoszenia się do rodziców – uzasadnia, że może zaoszczędzić czas, korzystając z osiągnięć techniki – uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi, odpoczynkiem – uzasadnia, jakie owoce liturgii realizują się w życiu codziennym – charakteryzuje liturgię jako sposób kontaktowania się z Bogiem – uzasadnia swą gotowość świadomego i czynnego uczestnictwa w niedzielnej Mszy Świętej – wyjaśnia przesłanie procesji Bożego Ciała na ulicach miast i wsi – wyjaśnia znaczenie obrzędów, symboli i znaków używanych podczas procesji Bożego Ciała – uzasadnia, że udział w procesji Bożego Ciała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafialnej – omawia swój czynny udział w procesji Bożego Ciała – uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie – uzasadnia słusność walki o dobro Oj-	wspólnocie wierzących – uzasadnia, dlaczego modli się w intencji papieża i swoich biskupów – uzasadnia, dlaczego stale powierza Bogu w modlitwie znanych mu kapłanów, siostry zakonne i zakonników – charakteryzuje małżeństwo i rodzinę jako wspólnotę – uzasadnia swą gotowość podejmowania obowiązków na rzecz własnej rodziny – uzasadnia, że nakazy i zakazy rodziców wpływają z troski o dziecko – uzasadnia wartość przebaczenia w życiu codziennym – opracowuje osobisty plan dnia z uwzględnieniem pracy, modlitwy, przebywania z innymi, odpoczynku – uzasadnia swą gotowość rozmowy z innymi, dając pierwszeństwo spotkaniom z drugim człowiekiem – wyjaśnia znaczenie misji pokojowych – uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie – wyjaśnia, kiedy i dlaczego modli się o pokój na świecie – wyjaśnia znaczenie codziennego życia świętych w dążeniu do świętości – uzasadnia, dlaczego w różnych potrzebach zwraca się do swoich patronów – redaguje modlitwę uwielbienia	wybranego zgromadzenia zakonnego – uzasadnia, że jest odpowiedzialny za budowanie pokoju we własnym środowisku – relacjonuje swe zaangażowanie w przygotowanie domu rodzinnego do uroczystości Bożego Ciała
--	---	--	--	--	---

	Chrystusa Króla Wszechświata – podaje prawdę, że niebo jest stanem, w którym człowiek doświadcza kontaktu z Bogiem i z tymi, którzy Boga kochają – podaje definicję opatrności Bożej	– wskazuje, w jaki sposób może naśladować Maryję – omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem – wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka	czyzny – omawia, w jaki sposób okazuje szacunek wobec symboli narodowych – wyjaśnia, na czym polega „niebo”, „piekło”, „czyścić” – opisuje konsekwencje dobra i zła w perspektywie wieczności – uzasadnia, dlaczego modli się za dusze cierpiące w czyśćcu – interpretuje treść perykopy J 18,33-37a – wyjaśnia istotę królowania Chrystusa – potrafi zaśpiewać hymn „Chrystus Wodzem” – wyjaśnia, że przez modlitwę i śpiew wielbi Chrystusa Króla – wyjaśnia, na czym polega łączność między Kościołem pielgrzymującym a uwielbionym (świętych obcowanie) – charakteryzuje postać Maryi jako przewodniczki w wierze – powierza się opiece Maryi, odmawiając modlitwę „Pod Twoją obronę” – wyjaśnia symbolikę oka opatrności – wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem	– uzasadnia, dlaczego powierza swoje życie Chrystusowi Królowi – wyjaśnia, na czym polega modlitwa za przyczyną Maryi – uzasadnia, dlaczego modli się za zmarłych z rodziny – uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrność z perspektywy czasu – podaje przykłady, kiedy przyjmuje porażki i sukcesy, trudności i radości życia codziennego w postawie zaufania Bożej opatrności	
VII. Szczególne tajemnice roku (tematy 57-62)	– podaje, że błogosławieństwo pokarmów odbywa się w Wielką Sobotę, w dniu oczekiwania na zmartwychwstanie Jezusa – wymienia chrześcijańskie tradycje związane z Wielkanocą – wymienia formy kultu miłosierdzia Bożego – podaje prawdę, że miłosierdzie jest przymiotem Boga	– podaje prawdę, że śniadanie wielkanocne jest wyrazem nadziei, że wszyscy spotkamy się w niebie na uczcie Chrystusa – wymienia obietnice związane z odmawianiem koronki do miłosierdzia Bożego – podaje, kiedy obchodzimy święto Miłosierdzia Bożego – wymienia różne sposoby oddawania czci Maryi – omawia różne formy nabożeństw majowych – podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary	– uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych z Wielkanocą – wyjaśnia symbolikę pokarmów błogosławionych w Wielką Sobotę – omawia, w jaki sposób włącza się w przygotowanie śniadania wielkanocnego – opowiada historię powstania „Koronki do miłosierdzia Bożego” – charakteryzuje sanktuarium w Łagiewnikach jako stolicę kultu miłosierdzia Bożego – wyjaśnia, w jaki sposób odmawia się „Koronkę do miłosierdzia Bożego”	– wyjaśnia, że zwyczaj dzielenia się jajkiem i składania życzeń jest wyrazem radości z obecności Chrystusa Zmartwychwstałego – uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w rezurekcji – relacjonuje, kiedy odmawia „Koronkę do miłosierdzia Bożego” – wyjaśnia treść modlitw zawartych w koronce – wyjaśnia wybrane wezwa-	– daje świadectwo, jak troszczy się o kapliczki, figury i obrazy poświęcone Matce Bożej

	– podaje prawdę, że maj jest miesiącem, w którym szczególną cześć oddaje się Matce Bożej – wymienia pozdrowienia chrześcijańskie – podaje prawdę, że rodzice są darem Boga – wymienia sposoby okazywania miłości swoim rodzicom – wymienia prawa i obowiązki dziecka (Karta Praw Dziecka)	– podaje, co Bóg nam obiecuje za szczerą miłość do matki i ojca – podaje, kiedy obchodzimy Dzień Matki i Dzień Ojca – wskazuje wartość rodzinnego świętowania Dnia Dziecka	– wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi u Jej Syna, Jezusa – śpiewa pieśni ku czci Matki Bożej – uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrowianej osoby oraz przekonań religijnych – uzasadnia swą gotowość pozdrawiania po chrześcijańsku kapłanów, siostry zakonne, katechetów osób przy pracy – układa modlitwę dziękczynną za dar matki i ojca – charakteryzuje właściwe postępowanie wobec rodziców (rachunek sumienia) – omawia, w jaki sposób wyraża szacunek wobec rodziców – charakteryzuje obowiązki i prawa dziecka w rodzinie, państwie, Kościele – wyjaśnia, w jaki sposób dziękuje Bogu za swoje życie	- nia „Litani loretńskiej” – uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w nabożeństwach majowych – wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich – wskazuje wartość rodzinnego świętowania Dnia Matki oraz Dnia Ojca – wskazuje, kiedy modli się w intencji rodziców – uzasadnia, że dziecko jest osobą mającą swoją godność – przygotowuje program rodzinnego świętowania Dnia Dziecka – wskazuje, kiedy modli się za dzieci na świecie	
--	---	--	---	---	--

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy szukają Jezusa”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- m) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- n) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- m) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- n) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- s) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- t) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- u) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- s) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- t) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- u) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pi- sma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przed- miotowy	- wszystkie tematy - zapisy - prace domowe - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Testy i spraw- dziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań - rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich zrozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - często zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary

7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- wiele razy pomaga w różnych pracach - pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) - reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania - przejawia postawę apostołską	- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekonstrukcjach szkolnych			
--	---	---	---	--	--	--

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Otwarcie na Bożą miłość	- wymienia, co jest dla niego ważne - podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową - wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu - wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu - wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka - podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem - prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni - definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem	- podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu - interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu - omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości - określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu - podaje, w jaki sposób zaprasza Jezusa do swego życia - podaje przykłady gubienia i odnawiania Boga w życiu chrześcijanina - opowiada, w jaki sposób szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem	- wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa - uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja) - interpretuje biblijną perykopę uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8) - określa, w jaki sposób oddaje Jezusowi swoje grzechy - interpretuje biblijną perykopę o Zachęsu (Łk 19,1-10) - uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności - wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady - charakteryzuje życie człowieka jako ciągle poszukiwanie Boga	- formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazaną przez Boga - podaje, w jaki sposób otwiera się na bezwarunkową miłość Boga i ją przyjmuje - uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy - charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia) - podaje, w jaki sposób dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskej - uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać	daje świadectwo, w jaki sposób troszczy się o „sprawy Boże” w swoim życiu

II. Przyjaźń	• wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądlivość • podaje przyczyny konfliktu króla Saula z Dawidem • wylicza cechy prawdziwej przyjaźni • wymienia cechy charakteryzujące przyjacielskie relacje • podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami • określa, co to jest wolontariat • wymienia rodzaje pracy wolontariatu • definiuje, czym są uzależnienia • wylicza różne formy uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, zakupy) • określa szkodliwość narkotyków • wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktu przez Internet • wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci • określa, jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg • podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka	• wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą • podaje przykłady sytuacji, kiedy przyjaźń jest poddana próbie • określa, w jaki sposób chce budować relacje przyjaźni • podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie • wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) • wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy • podaje, w jaki sposób szuka grupy, z którą chce pomagać innym • wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień • podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym • podaje zasady właściwego korzystania z Internetu • wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu • wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze	• omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta • charakteryzuje życie zniewolone pożądlivością i postawę czystego serca • opowiada historię relacji Dawida z królem Saulem • charakteryzuje przyjaźń Dawida i Jonatana • uzasadnia konieczność okazywania czci rodzicom • uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat • wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uzależnienia • charakteryzuje skutki uzależnienia • podaje, w jaki sposób może wspierać kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami • charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym • określa postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego • charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga • wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu	• właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach • określa działania, jakie podejmuje w zakresie wychowania siebie do czystości • wyjaśnia, na czym polegają dobre relacje rówieśnicze • określa, jakie działania ukierunkowane na dobro planuje podjąć z wspólnie rówieśnikami • formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” • referuje, w jaki sposób uwrażliwia innych na problem narkomanii • argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych • uzasadnia, dlaczego mamy się troszczyć o własne życie • określa, w jaki sposób szanuje swoje życie i troszczy się o swój rozwój	• nawiązuje przyjacielskie relacje z innymi ludźmi: wolontariuszami i potrzebującymi pomocy i referuje swe działania wobec klasy
III. Bóg Ojciec	• definiuje pojęcie wiary • wymienia główne prawdy wiary • definiuje pojęcie „Biblia” • wymienia inne nazwy Biblii • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem)	• omawia prawdę, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią • omawia własne sposoby umacniania swej wiary • wymienia autorów Biblii i etapy jej powstawania • określa, co to jest kanon Pisma	• uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną) • wyjaśnia, na czym polega natchnienie Biblii • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem	• wyjaśnia, że wiara jest wejściem w osobistą relację z Bogiem • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją • podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się	• referuje, jakie wskazówki dla własnego życia odkrywa w Piśmie Świętym

	• potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • podaje, w jakich językach napisano Biblię • podaje definicję modlitwy • wymienia rodzaje modlitw • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia • podaje, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy • podaje, że Izaak był synem Abrahama • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19) • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie i rolę Mojżesza w ich wyjściu z niewoli • wymienia dokonania Jozuego • wskazuje proroka Daniela jako wzór wytrwałości w wierze • wskazuje proroka Eliasza jako obrońcę wiary narodu wybranego w prawdziwego Boga (1 Krl 18,20-40) • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy • wymienia zadania Jeremiasza dane mu przez Boga • wymienia cechy dojrzałej wiary	Świętego • określa, czym jest Tradycja Kościoła • wymienia niektóre gatunki literackie, jakimi posługuje się Biblia • wymienia najbardziej znane tłumaczenia Biblii • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych • potrafi wykorzystać Pismo Święte w modlitwie osobistej • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze • określa sytuacje współczesnych zniewoleń człowieka • podaje cechy dobrego przewodnika (mentora) • podaje przykłady współczesnych postaci godnych naśladowania • wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie proroka Daniela i św. Piotra • podaje przykłady błędnych wyobrażeń o Bogu • określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo, magia) • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów • charakteryzuje konsekwencję Jere-	• przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki • wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi) • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących” • omawia, w jaki sposób pogłębia swoją wiarę • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby • wskazuje problemy, które powierza Bogu w ufnej modlitwie • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą • charakteryzuje postawę Mojżesza względem Boga i ludu izraelskiego • uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przezwyciężaniu duchowych zniewoleń (złe przyzwyczajenia, nałogi) • charakteryzuje misję Jozuego • uzasadnia potrzebę posiadania doradcy w podejmowaniu dobrych decyzji • opowiada, co pomogło prorokowi Danielowi trwać nieugięcie przy Bogu,	swym doświadczeniem wobec klasy • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe • prezentuje, jak modli się tekstami z Pisma Świętego • samodzielnie układa modlitwy i z zaangażowaniem modli się nimi • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy i błogosławieństwa w chwilach zmagania ze sobą • potrafi odnieść doświadczenie wiary Mojżesza do swoich życiowych planów i oczekiwań • wskazuje, w jaki sposób naśladuje postawę Mojżesza we własnym życiu • wskazuje, w jakich sytuacjach stara się być dobrym przykładem dla innych • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych • referuje, w jaki sposób szuka kompetentnych osób i odpowiada na rodzące się w nim pytania • wyjaśnia, na czym polega	
--	--	---	--	--	--

		miasza w głoszeniu Bożego słowa mimo porażek ze strony narodu • podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary	• charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary proroka Daniela, św. Piotra i własnej • charakteryzuje religijność narodu wybranego w czasach Eliasza • uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka • omawia wątpliwości Jeremiasza wobec powołania go przez Boga (Jer 1,6-7) • opowiada dialog Jeremiasza z Bogiem (Jr 20) • uzasadnia, że człowiek wypowiadając przed Bogiem swoje wątpliwości, nawiązuje z Nim głębszą relację • omawia, w jaki sposób stara się podtrzymać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem	niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu • właściwie ocenia rzeczywistość, nazywając zło złem, a dobro dobrem • wyjaśnia, że trudności w wierze są elementem procesu rozwoju wiary i mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem • wyjaśnia proces rozwoju wiary	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	• określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja • podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę • wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym Narodzeniu • opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12) • wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa	• wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych • wyjaśnia, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35) • wymienia znaki i obrzędy wigilijne • wymienia osoby, dla których może być „gwiazdą” prowadzącą do Jezusa	• charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem • zna swojego patrona, patrona parafii i Polski • charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia • wyjaśnia znaczenie znaków i obrzędów wigilijnych • opisuje rolę gwiazdy w dotarciu Mędrców do Betlejem • wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów (<i>Christus mansionem benedicat</i>)	• podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć duchem Ewangelii na co dzień • omawia, w jaki sposób realizuje powszechne powołanie do świętości w swoim życiu • krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia • określa, w jaki sposób wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela • opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli • uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta	• w miarę możliwości angażuje się w przygotowanie Orszaku Trzech Króli i bierze w nim udział

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kościół domowy	- definiuje pojęcie Kościoła domowego - wymienia praktyki religijne chrześcijanina - podaje przykłady modlitw z wczesnego dzieciństwa oraz teksty, którymi modli się obecnie - określa, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami - wymienia okresy roku liturgicznego - wymienia święta nakazane przez Kościół i podaje ich daty - podaje, że świętowanie niedzieli jest religijnym obowiązkiem chrześcijanina - wymienia okoliczności rodzinnych spotkań - podaje daty najważniejszych rodzinnych uroczystości (rocznice, imieniny...) - podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania Apelu Jasnogórskiego - wymienia modlitwy, których nauczył się w rodzinie - podaje przykłady świadectwa o Chrystusie w ramach rodziny	- wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie - wymienia różnice w pojmowaniu Boga przez małe dziecko i gimnazjalistę - wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim - określa wartość i sens cierpienia - wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych - wymienia instytucje wspierające rodzinę w wypełnianiu jej obowiązku wobec osób chorych i starszych i wie, jak się z nimi skontaktować - wymienia święta, które nie posiadają stałej daty - uzasadnia przekonanie o potrzebie świętowania dni świątecznych - wymienia elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli - wymienia chrześcijańskie elementy świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka...) - mówi (śpiewa) z pamięci Apel Jasnogórski - podaje różne określenia modlitwy - wymienia możliwości rodzinnego świadczenia o Chrystusie wobec innych ludzi - daje świadectwo uczestnictwa w Mszach Świętych zamawianych przez rodzinę, przyjaciół, sąsiadów, klasę...	- charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy - omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie - charakteryzuje zmiany w modlitwie młodego człowieka - charakteryzuje sposób życia człowieka o religijnym wychowaniu - uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny - układa modlitwę w intencji chorych - charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK - interpretuje schemat roku liturgicznego - przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne - uzasadnia przekonanie o potrzebie zachowania tradycji związanych z poszczególnymi okresami roku liturgicznego - na podstawie wybranych tekstów biblijnych wyjaśnia, że niedziela jest dla chrześcijanina dniem świętym - uzasadnia, że robienie zakupów w niedzielę jest naruszeniem Bożego przykazania - uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania - układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter	- opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego - charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych - uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania - potrafi wykonać podstawowe czynności pielęgnacyjne, udzielić pierwszej pomocy, wezwać pogotowie i kapłana - omawia, w jaki sposób troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej rodzinie - interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami - krytycznie ocenia przypadki naruszania prawa do niedzielnego odpoczynku - podaje, w jaki sposób dba o chrześcijański wymiar świętowania niedzieli - w ufniej modlitwie powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne - uzasadnia wartość modlitwonej jedności w godzinie Apelu	- referuje, w jaki sposób podejmuje starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego opowiada, jak angażuje się w działalność grup religijnych na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców i rodzeństwo - aktywnie włącza się w przygotowanie uroczystości i okazjonal-

	• podaje, z jakich okazji ludzie przychodzą do kościoła • wymienia ważne wydarzenia, które przeżywał w kościele		• omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej • wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków • potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stację transmitującą Apel Jasnogórski • podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie • na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia konieczność apostolskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin • interpretuje teksty biblijne, mówiące o Kościele jako „domu duchowym” • charakteryzuje rolę Kościoła i znaczenie kościoła materialnego w życiu swojej rodziny	• podaje, w jaki sposób zachęca bliskich do wspólnego odmawiania Apelu • omawia propozycje zorganizowania wspólnej modlitwy w swojej rodzinie • uzasadnia potrzebę więzi z kościołem parafialnym oraz troski o jego stan materialny i wystrój	nych imprez na terenie kościoła (dekora-cje, żłóbek, Grób Pański, ołtarze na Boże Ciało, festyny itp.)
V. Ojczyzna	• określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm • wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni • podaje datę chrztu Mieszka I oraz imię jego żony • wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich • prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha • podaje fakty z życia św. Stanisława i datę jego śmierci • relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju	• podaje przykłady naszych narodowych bohaterów • przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I • podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha • prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczyzny • podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława • omawia, w jaki sposób stara się naśladować męstwo i bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem • wymienia zasługi św. Jadwigi dla chrześcijaństwa • podaje datę jej wspomnienia liturgicznego • podaje, w jaki sposób wyraża troskę o	• charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie • uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny • wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów • uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego • charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym • wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu • charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej • ukazuje wartość tolerancji religijnej • wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI-XVIII w. nazywano „azylem heretyków”	• podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości w codziennym życiu • uzasadnia znaczenie obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski i zjazdu w Gnieźnie dla budowania zjednoczonej Europy • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski • podaje przykłady sytuacji, w których staje w obronie pokrzywdzonych • podaje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za szerzenie wiary • charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji	• samodzielnie poszukuje źródeł dla lepszego zrozumienia wydarzeń sprzed tysięcy lat oraz ich znaczenia dla współczesności i referuje owoce swych poszukiwań • włącza się w przygo-

	• podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej • podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie • wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce • wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r. • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę • wymienia bohaterów, którzy uratowali Polskę i jej wiarę • podaje fakty i wydarzenia potwierdzające obecność Kościoła w życiu narodu • wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki, • wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego	rozwój swojej wiary • wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce • wyraża szacunek względem ludzi innych wyznań • przejawia postawę tolerancji wobec wyznawców innej wiary • podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli • wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego • podaje fakty z działalności Kościoła w czasach niewoli narodowej • wymienia nazwiska księży zaangażowanych w walki narodowo-wyzwoleńcze oraz w działalność społeczno-kulturalną • wyraża szacunek wobec tych, którzy poświęcili życie, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju • wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny • określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski • wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków • określa formy kultu bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki • podaje, w jaki sposób korzysta z ich orędownictwa u Boga i stara się naśladować ich cnoty • podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych • omawia znaczenie zwyczajów, obyczajów	• opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków • charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a grekokatolickim • określa stosunek duchowieństwa polskiego do walk narodowowyzwoleńczych • charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej • charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny • opisuje przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego • charakteryzuje zasługi bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki wobec Ojczyzny • charakteryzuje wartość kultu polskich świętych dla kształtowania osobistych i narodowych postaw Polaków • uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe	• określa, w jaki sposób angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary • opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie) • podaje, w jaki sposób troszczy się o jedność w swoim środowisku • układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę • uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa • uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętymi • podaje, w jaki sposób dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji	towanie religijnej oprawy ważnych wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych • podaje, w jaki sposób angażuje się w szerzenie kultu polskich świętych
--	--	---	--	--	--

VI. Moja codzienność	• definiuje pojęcie uczciwości • podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia • definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo • określa, czym są uczucia • wymienia najważniejsze uczucia • podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki • podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej • wymienia przyczyny konfliktów i sposoby zapobiegania im na podstawie Jk 3,13-18 • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym • określa istotę prawdziwej wolności • definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska • podaje treść Bożych przykazań odnoszących się do sfery seksualnej człowieka • wymienia możliwości zagospodarowania wolnego czasu	• wymienia, co można stracić przez nieuczciwość • kieruje się uczciwością w relacjach z innymi • podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia • określa, w jaki sposób stara się poznać świat własnych uczuć oraz jak pracuje nad ich rozwojem • określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa • wymienia uznawane przez siebie autorytety • wskazuje, dla kogo (i w jakich dziedzinach) sam może być autorytetem • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów • podaje przykłady nadużywania wolności • podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu • wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności • wymienia cechy prawidłowego i nieprawidłowego wypoczynku	• wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych • wskazuje okoliczności, gdzie ceniona jest uczciwość • uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym • charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskiej) oparte na prawdzie • uzasadnia religijną i społeczną wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa • charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania • uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć • uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi • charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag • uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów • charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych • uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność • wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności • omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwaniu do miłości również nieprzyjaciół • podaje przykłady sytuacji, gdy sprzeciwia się nietolerancji oraz tolerancji źle rozumianej	• uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek • analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka • analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka • uzasadnia przekonanie, że Bóg jest po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją • wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje • wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi • zwracając innym uwagę, czyni to taktownie, z zachowaniem szacunku dla rozmówcy • z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki • formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet • podaje, w jaki sposób stara się być autorytetem dla innych • podaje przykłady sytuacji, gdy odpowiedzialnie korzysta z wolności • dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego)	• opisuje sytuacje, w których stara się pokojowo rozwiązywać konflikty rodzinne i koleżeńskie • opowiada, w jaki sposób inspiruje rodzinę i kolegów do efektywnego zagospodarowania wolnych chwil
-----------------------------	---	---	---	--	--

			• uzasadnia potrzebę panowania umysłu i woli nad budzącymi się uczuciami i zmysłami, • wyjaśnia, że nie wszystko, co przyjemne, jest dobre • wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i dobrej jego organizacji dla ludzkiego rozwoju	• uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i duchowej • określa, w jaki sposób podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądliwości i kontroli swoich pragnień • podaje, w jaki sposób dba o dobrą organizację czasu wolnego w ciągu dnia	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)	• omawia, co to jest pokusa • podaje kryteria ważności sakramentu pokuty i pojednania oraz akty penitenta • określa, na czym polegał grzech pierworodny i wymienia jego skutki • definiuje pojęcie ewangelizacja	• wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania • wymienia znaki i symbole liturgii paschalnej • wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina	• interpretuje perykopę o kuszeniu Pana Jezusa (Łk 4,1-13) • wyjaśnia, na czym polega właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych • wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi • określa, w jaki sposób wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu • uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu • wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty umacnia Kościół w dziele ewangelizacji • omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych)	• podaje, w jaki sposób przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy • określa, w jaki sposób wyraża wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice • podaje przykłady okoliczności, gdy rozmawia o sprawach wiary w swojej rodzinie	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy ufają Jezusowi”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- o) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- p) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- o) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- p) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- v) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- w) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- x) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- v) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- w) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- x) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pi- sma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przed- miotowy	- wszystkie tematy - zapisy - prace domowe - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Testy i spraw- dziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań - rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich zrozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - często zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary

7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- wiele razy pomaga w różnych pracach - pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) - reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania - przejawia postawę apostołską	- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekonlekcjach szkolnych			
--	---	---	---	--	--	--

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Przyjęcie Jezusa	- określa własne rozumienie szczęścia - podaje przykłady przeżywania przez ludzi cierpienia i szczęścia - podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędziego, lecz jako Ten, kto kocha - wie, że wiara jest darem od Boga, niezaspokojonym przez człowieka, - zna prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych prośb ze względu na naszą wiarę	- podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka - wskazuje, w jaki sposób powierza siebie Maryi w indywidualnej modlitwie - określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia - podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi - określa, w jaki sposób powierza swoje grzechy Jezusowi - wymienia działania człowieka, które pomogą mu otworzyć drzwi nieba (osiągnąć zbawienie) - wymienia owoce zaufania Jezusowi	- interpretuje tekst hymnu <i>Magnificat</i> - uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia - włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę” - interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza (Mt 26,69-75; Mt 27,3-5) - uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu - charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności - interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-15), - uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez modlitwę i podejmowanie codziennych obowiązków - interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika (Mt 8,5-13) - charakteryzuje postać setnika jako poganina - wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien...”	- wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji - uzasadnia, że jest otwarty na sygnały znaki Bożej miłości w swoim życiu - uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia (na przykładzie Piotra i Judasza) - uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi, - wskazuje, jak troszczy się o rozwój wiary, by jego miejsce w niebie nie pozostało puste - uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą - podaje przykłady, gdy z wiarą prosi Boga o pomoc w codziennych sytuacjach	daje świadectwo szczęścia płynącego z życia bez grzechu

II. Miłość	• podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie • podaje przykłady autorytetów osób dorosłych • wylicza przyczyny konfliktów z rodzicami • wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie • podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń • podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca • definiuje pojęcie „eutanazja” • wymienia powody, dla których ludzie chcą poddać się eutanazji • określa, co to jest sakrament namaszczenia chorych	• podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie • wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18) • definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego • wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi • podaje przykłady okazywania przez siebie szacunku do ludzi potrzebujących pomocy • wylicza sposoby ratowania dzieci nienarodzonych • wymienia skutki aborcji w życiu kobiety i mężczyzny • wylicza sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej • wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych • wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych	• wyjaśnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość • interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31) • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy) • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi • uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych • omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka • omawia, jak podejmować właściwe decyzje • charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu • uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi • wyjaśnia, czym jest dar życia • wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka • dokonuje moralnej oceny aborcji • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę obrony życia od poczęcia • dokonuje moralnej oceny eutanazji • wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich i samotności • wyjaśnia, co to jest hospicjum • podaje przykłady poświęcenia przez siebie czasu osobom starszym i chorym • wyjaśnia, dlaczego sakrament namaszczenia chorych jest sakramentem uzdrowienia • opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia	• charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej i w dorosłym życiu oraz w wieczności • wyjaśnia, dlaczego krytycznie ocenia styl życia proponowany przez media • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia • podaje przykłady, że świadomie buduje właściwe relacje z ludźmi, wśród których żyje • wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej • wskazuje, jak szuka sposobów komunikacji, dającej wzajemne zrozumienie • wskazuje sytuacje, gdy otacza ludzi potrzebujących swoją modlitwą, starając się rozpoznać ich potrzeby i nieść skuteczną pomoc • wyjaśnia, na czym polega tzw. duchowa adopcja • omawia cele funkcjonowania hospicjum • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę poszanowania człowieka i jego godności do chwili naturalnej śmierci • uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej • uzasadnia swą gotowość pomocy osobie cierpiącej przez rozmowę i zachętę do przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych	• opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi • uzasadnia, dlaczego podejmuje postanowienie modlitwy w intencji dzieci nienarodzonych
III. Syn Boży	• wymienia cechy charakteryzujące wiarę • wskazuje teksty biblijne i patry-	• cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę • podaje najważniejsze fakty z życia i działalności Jezusa w	• przyporządkowuje cechy wiary odpowiednim tekstom biblijnym lub z tych tekstów samodzielnie odczytuje cechy i określenia wiary • interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa	• z zaangażowaniem podejmuje refleksję nad wskazanymi tekstami biblijnymi • jest odpowiedzialny za rozwój swojej wiary	• aktywnie włącza się w przygotowanie liturgii

	styczne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa - wymienia pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie Chrystusie - omawia proces powstawania Ewangelii - definiuje pojęcie „cud” - wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów - wymienia okresy roku liturgicznego - wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie - wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego - wskazuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa - wymienia rzeczy ostateczne człowieka - wymienia główne części Mszy Świętej - podaje, że są cztery modlitwy eu-	porządku chronologicznym - w skrótovej formie przedstawia treść każdego z pozachrześcijańskich dokumentów świadczących o Jezusie Chrystusie - prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów - wskazuje teksty biblijne opisujące wybrane cuda Jezusa: przemianę wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba (Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27) - wymienia święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa - wskazuje święta Pańskie na schemacie roku liturgicznego - wymienia tradycje i symbole adwentowe - podaje przykłady pieśni adwentowych - wskazuje teksty biblijne i pozabiblijne mówiące o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa - podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu - podaje czas (liczbę dni) ukazywania się Zmartwychwstałego apostołom - wskazuje teksty biblijne o powtórным przyjściu Chrystusa (Mt 25,31-46; Łk 21,25-28.34-36)	- samodzielnie sięga do ksiąg Nowego Testamentu jako źródła wiedzy na temat Jezusa i daje o tym świadectwo wobec klasy - w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę - uzasadnia gotowość obrony swojej wiary w Jezusa Chrystusa - wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliiach w świetle ich teologii - wyказuje dążność poznawczą przejawiającą się w czytaniu czterech Ewangelii w celu bliższego poznania Jezusa - wyjaśnia, dlaczego cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego - interpretuje perykopy biblijne opisujące wybrane cuda - wyjaśnia związek działalności Jezusa z Jego modlitwą - wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny - stara się świadomie przeżywać rok liturgiczny, zaznaczając w kalendarzu aktualne tygodnie - wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych - interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela - charakteryzuje znaczenie spotkań z Chrystusem Zmartwychwstałym w umocnieniu wiary Jego uczniów - interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa - charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas - interpretuje tekst biblijny o końcu świata (Łk 21,25-28.34-36), wyjaśnia, dlaczego moment ten dla jednych będzie przyczyną lęku, a dla innych radości) - wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa - podaje przykłady podejmowanych przez siebie codziennych decyzji w perspektywie wieczności	- omawia kontekst historyczny przyjęcia na świat Jezusa - podaje przykłady sytuacji, gdy chętnie dzieli się wiedzą o Jezusie z innymi - wskazuje, w jaki sposób poszukuje rzetelnego wyjaśnienia wątpliwości co do podstaw swojej wiary - prezentuje owoc refleksji nad własnym życiem w świetle prawd przekazanych przez ewangelistów - uzasadnia, że cuda Jezusa są ogłoszaniem królestwa Bożego - wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę - daje świadectwo o tym, że z wiarą prosi Jezusa o pomoc w najtrudniejszych sytuacjach życiowych - uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego - wskazuje, w jaki sposób włącza się w rodzinne i parafialne przygotowania do świąt Bożego Narodzenia - uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem - uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa” - układa swój plan dnia (tygodnia), uwzględniając nieustanną, bliską obecność Chrystusa - uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia - charakteryzuje wpływ Eucharystii na życie ludzi, którzy z wielką wiarą w niej uczestniczą - aktywnie uczestniczy we wspólnej	Mszy Świętej lub innej celebracji i z zaangażowaniem w niej uczestniczy rozwija swoją więź z Chrystusem przez życie sakramentalne i odważnie świadczy o tym wobec klasy
--	---	---	--	---	--

	charystyczne • podaje warunki przystąpienia do Komunii Świętej • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa	• podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi • podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością • wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej • wskazuje teksty biblijne dotyczące Eucharystii • wymienia i omawia formy kultu Najświętszego Serca Jezusowego	• formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii • świadomie i z przekonaniem włącza się w przygotowanie Mszy Świętej • mówi z pamięci słowa konsekracji • odpowiada na wezwania kapłana • modli się we wspólnocie z innymi podczas liturgii • na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia motywy ustanowienia przez Jezusa sakramentu Eucharystii • uzasadnia potrzebę częstej Komunii Świętej • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Bożskiemu Sercu Jezusa • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunika)	liturgii • wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej • wyjaśnia treść czterech aklamacji • charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej życzliwości z Panem Jezusem • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	• podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie • podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa • określa postawy ludzi wobec Jezusa analizując tekst biblijny Mt 2,1-12	• wymienia imiona świętych, którzy osiągnęli swoją świętość przez dobre życie (np. św. Józef) • wskazuje, że od narodzin Jezusa liczy się lata naszej ery mówi z pamięci tekst kolędy „Bóg się rodzi” • wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi	• interpretuje tekst biblijny Mt 5,3-12 • charakteryzuje drogę do świętości wybranego świętego • wskazuje, w jaki sposób troszczy się o swoją świętość w codziennym życiu • wykazuje, że narodzenie Jezusa zmieniło bieg świata (nowy kalendarz, nowa kultura, nowa religia) • omawia przesłania wybranych kolęd („Bóg się rodzi”) • śpiewa kolędy z rodziną i klasą oddając cześć narodzonemu Jezusowi • charakteryzuje podobieństwa w postawach pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a Mędrcami w poszukiwaniu Mesjasza	• wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie oraz męczeństwo czyli żyjąc duchem Ośmiu Błogosławieństw • dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa • wskazuje, w jaki sposób przygotowuje się do przyjęcia Chrystusa we własnym sercu • wskazuje, jak służy pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa • uzasadnia, dlaczego modli się za tych, którzy Jezusa odrzucają	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Parafia, wspólnota, ruch	- definiuje pojęcie parafii i podaje, kto do niej należy - podaje definicję sanktuarium, diecezji, seminarium, - podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa - definiuje pojęcia: świecki i konsekrowany - wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy - definiuje pojęcie liturgii Kościoła, - podaje, że liturgia słowa jest częścią Mszy Świętej, może też być odrębną celebracją - omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz - wyjaśnia pojęcie	- rozpoznaje kapłanów pracujących w miejscowej parafii oraz podaje ich imiona i nazwiska - wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii (ofiarowane przez wiernych w historii) - wskazuje, gdzie jest katedra i seminarium duchowne - wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji - omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji - wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii - wymienia różne formy życia poświęconego Bogu - przedstawia cechy charakterystyczne dla świętych - wskazuje, że celem posługi kapłana, jak i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi - wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii - wymienia różne formy liturgii Kościoła - wymienia i omawia cykle czytań mszalnych (dwuletni cykl na dni powszednie i trzyletni na niedziele) - podaje przykłady wspólnoto-	- opowiada historię swojego kościoła parafialnego. - wskazuje, w jaki sposób wyraża więź ze swoją parafią - wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym - charakteryzuje działalność wybranych grup - uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do różnych grup o charakterze religijnym - interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego - wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu - uzasadnia potrzebę apostołstwa świeckich - charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła - podaje przykłady swojej troski o zbawienie własne i innych - charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii - uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmarłychwstałego - uzasadnia swe pragnienie spotykania się z Chrystusem przez świadome i czynne uczestnictwo w liturgii Kościoła - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii - uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga - wyjaśnia znaczenie kreślonych na czole, ustach i sercu krzyżyków przed czytaniem Ewangelii - potrafi posługiwać się lekcjonarzem - charakteryzuje Kościół jako wspólnotę wspólnot - omawia schemat biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty - wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym - podejmuje samodzielne próby rozmowy ze słowem Bożym i dzieli się z klasą swym doświadczeniem	- uzasadnia, dlaczego modli się za żyjących i zmarłych ofiarodawców na rzecz parafii - uzasadnia, dlaczego chętnie bierze udział w pielgrzymce do wybranego sanktuarium - dzieli się przeżyciami związanymi z pobytem w sanktuarium - dokonuje wyboru grupy, w której czułby się dobrze i mógłby się rozwijać emocjonalnie i duchowo - uzasadnia, dlaczego modli się za różne stany w Kościele - referuje, w jaki sposób poszukuje własnej drogi życiowej - określa swoje miejsce w Kościele - wskazuje, w jaki sposób angażuje się w życie Kościoła - angażuje się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej - uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem - uzasadnia własne pragnienie podtrzymywania i ciągłego odnawiania więzi z Chrystusem poprzez życie sakramentalne - uzasadnia, dlaczego z szacunkiem i uwagą słucha słowa Bożego - wskazuje, w jaki sposób zachęca rodziców i rodzeństwo do rodzinnej lektury Pisma Świętego - charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki - uzasadnia swój szacunek wobec	- referuje, jakie działania podejmuje na rzecz parafii, inspirując do nich swoich kolegów - wskazuje, w jaki sposób angażuje się w działalność wybranej grupy - referuje wobec klasy swe uczestnictwo w spotkaniach grupy rozważającej słowo Boże

	wspólnoty	wej lektury Pisma Świętego	• rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni • wskazuje, w jaki sposób kształtuje w sobie wrażliwość na piękno	dzieł sztuki sakralnej	
V. Europa	• podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce • podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską • wymienia najwcześniejszych misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy • definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni • definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew • podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie • wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy • definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit,	• wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej (z zakresu architektury, malarstwa, rzeźby, muzyki) • definiuje pojęcie inkulturacji • na podstawie wypowiedzi Jana Pawła II podaje przykłady współczesnych „areopagów” • podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy • prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji • podaje znaczenie sentencji „ora et labora” • wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni • wymienia patriarchaty Kościoła wschodniego • wymienia owoce reformy gregoriańskiej • definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika • prezentuje dziedziny wiedzy studiowane w średniowieczu • prezentuje dorobek św. Tomasza z Akwinu • podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie • wymienia zakonny żebracze i ich założycieli • wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr na-	• charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej • wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach • wskazuje, w jaki sposób szuka wyjaśnienia napotkanych trudności w celu pogłębienia własnej wiary • charakteryzuje działalność ewangelizacyjną pierwszych misjonarzy • opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa • charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka • omawia zakonne życie benedyktynów • wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury • referuje, w jaki sposób walczy z beczynnością i lenistwem • ocenia przyczyny i skutki schizmy wschodniej • wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym • układa modlitwę w intencji zjednoczenia wszystkich chrześcijan • wyraża szacunek względem braci prawosławnych • krytycznie ocenia stosunki państwo – Kościół przed reformą gregoriańską • charakteryzuje główne założenia reformy • charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój ludzkiej wiedzy • wskazuje, gdzie szuka kompetentnej pomocy w rozwiązywaniu wątpliwości w wierze • uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa • opisuje habit franciszkański • uzasadnia, dlaczego chętnie dzieli się z ubogimi • potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji • charakteryzuje metody walki z heretykami stosowa-	• omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach • podaje przykłady sytuacji, gdy w różnych środowiskach odważnie przyznaje się do Chrystusa i Kościoła • uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw • uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy • omawia wpływ św. Benedykta i benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej • omawia znaczenie modlitwy i pracy w swej trosce o własny rozwój duchowy • charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego • wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce • uzasadnia swą gotowość respektowania obowiązków i praw Polaka katolika zawartych w Konstytucji RP • omawia, w jaki sposób angażuje się w pogłębianie wiedzy i wiary • ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego • poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio	• wskazuje, w jaki sposób włącza się w działania ekumeniczne Kościoła • uzasadnia, dlaczego krytycznie odnosi się do wypowiedzi odrzucających chrześcijańskie wartości (oparte na dekalogu i Ewangelii) • referuje swe uczestnictwo w kwestiach na cele charytatywne

	kwesta • określa, na czym polega świętość Kościoła • definiuje pojęcia: inkwizycja i herezja • wymienia przyczyny reformacji i reformy katolickiej • wymienia głównych reprezentantów epoki reformacji • definiuje pojęcia: deizm, masoneria, racjonalizm, modernizm	wiążące do franciszkańskiego żebractwa • wymienia przyczyny powstania inkwizycji • prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji • wyraża postawę akceptacji i tolerancji wobec drugiego człowieka • podaje datę Soboru Trydenckiego i wymienia główne postanowienia • wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo • wymienia autentyczne osiągnięcia epoki oświecenia • wymienia zagrożenia wiary zawarte w filozofii oświecenia	ne przez inkwizycję • uzasadnia swą postawę męznego wyznawania wiary w Chrystusa oraz miłości względem drugiego człowieka • charakteryzuje problemy Kościoła zachodniego i jego wewnętrzne próby odnowy • wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele Zachodnim • charakteryzuje ruch ekumeniczny • wyraża postawę tolerancji religijnej i szacunku wobec przedstawicieli innych wyznań • wyraża więź ze swoim Kościołem oraz docenia osiągnięcia i wartości Kościołów reformacji • uzasadnia nielogiczność poglądów przeciwstawiających wiarę rozumowi • opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresie rewolucji francuskiej • uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się uzupełniają i nie może być między nimi sprzeczności • uzasadnia swe przekonanie, że rozum potrzebuje wiary dla lepszego poznania rzeczywistości	millennio adveniente” • uzasadnia, dlaczego przebacza i prosi o przebaczenie • omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji • omawia podobieństwa i różnice katolicyzmu, luteranizmu i kalwinizmu • uzasadnia, dlaczego modli się o jedność chrześcijan • charakteryzuje intelektualne postawy oświecenia • wskazuje wartości i zagrożenia kryjące się w myśli oświeceniowej • uzasadnia, dlaczego deizm i ideologia masońska nie da się pogodzić z nauką Kościoła katolickiego • uzasadnia swą krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką	
VI. Mój rozwój	• definiuje pojęcia: pokora, pycha • wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej • określa, czym jest modlitwa, • definiuje pojęcia: wychowanie, samowychowanie • podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie	• podaje biblijne przykłady pokory i pychy • podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie • określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11) • wskazuje zmiany zachodzące we własnym postrzeganiu Boga i ludzi • podaje, za co najczęściej jest chwalony a za co krytykowany • poddaje refleksji różnice, jakie dostrzega między własnym wyobrażeniem siebie a	• interpretuje teksty biblijne mówiące o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16) • wyjaśnia znaczenie tych postaw w rozwoju relacji do samego siebie, Boga i ludzi • interpretuje treść Modlitwy Pańskiej jako program drogi chrześcijanina • uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy • charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych świętych (bł. Teresa z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin) • uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić • uzasadnia wartość codziennej modlitwy w pogłębianiu swej osobistej relacji z Bogiem • wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy • uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi	• wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy • formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej • uzasadnia związek swej codziennej systematycznej modlitwy z postawą zaufania Bogu • omawia trudności napotymane przy modlitwie i wskazuje sposoby ich pokonywania • uzasadnia, co w procesie samowychowania prowadzi nas do Chrystusa, a co nas od Niego oddala • podaje przykłady konkretnych wymagań, jakie stawia sobie w aspekcie samowychowania • uzasadnia, że nastolatek powinien	• podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża sprzeciw wobec lansowania relatywizmu moralnego • omawia, w jaki sposób poszukuje dojrzałych form spotykania się z Bogiem

	- wymienia swoje zdolności oraz pozytywne cechy charakteru - określa, czym są obiektywne normy moralne oraz na czym polega relatywizm moralny - wymienia ważniejsze fakty z życia Salomona - definiuje mądrość i wymienia jej przejawy - wymienia swoje najważniejsze obowiązki - wymienia swoje najważniejsze zainteresowania	tym, jak postrzegają go inni - definiuje pojęcie prawo naturalne - podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować - wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką - omawia przejawy mądrości Salomona - podaje przykłady ludzi (uczniów, sportowców, naukowców...), którzy osiągnęli sukces dzięki wytężonej pracy - określa, kim chce zostać i co robić w dorosłym życiu	- charakteryzuje zasady wypowiadania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat - z godnością i spokojem przyjmuje opinie innych na swój temat - uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych - potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem - uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów - podaje przykłady dokonywanych przez siebie mądrych, zgodnych z wolą Bożą wyborów - podaje przykłady właściwie podjętych przez siebie decyzji i ich owoce, za które dziękuje Bogu - podaje przykłady prac, zajęć, które podejmuje z chęcią, oraz takich, do których czuje się przymuszany - interpretuje przypowieść o talentach - podaje przykłady wykorzystywania swoich umiejętności dla dobra własnego i innych - charakteryzuje sposób realizacji własnej drogi życiowej, określając cele dalsze i bliższe - opracowuje plan rozwoju ujawnionych zainteresowań i osiągania życiowych celów	budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim - uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych - wskazuje, w jaki sposób dąży do lepszego poznania siebie - charakteryzuje zgubne skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych - rozpoznaje i właściwie ocenia spotykane w mediach wypowiedzi promujące relatywizm moralny - wskazuje przejawy swej odpowiedzialności za rozwój darów, które otrzymał od Boga - uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno jednostek wybitnych, jak i przeciętnych uzdolnień - relacjonuje realizację swojego projektu - wskazuje sytuacje, gdy prosi Boga o pomoc w realizacji życiowych planów	i innymi
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)	- podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa - wskazuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu Mk 16,1-14 - określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji	- wskazuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa (Mt 27,27-44) - wymienia osoby, które spotkały Chrystusa zmartwychwstałego - wskazuje przyczyny odchodzenia od Chrystusa współczesnego człowieka - podaje przykłady, jak może ewangelizować w swojej parafii	- interpretuje tekst biblijny o drodze krzyżowej i śmierci Jezusa - relacjonuje swój udział rekolekcjach wielkopostnych - interpretuje tekst Sekwencji wielkanocnej - wyjaśnia symbolikę Grobu Pańskiego - uzasadnia, dlaczego uczestniczy we Mszy Świętej w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego - uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła - wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia - podaje przykłady sytuacji, gdy ewangelizuje przez dawanie świadectwa w swoim środowisku	- na podstawie tekstu Gorzkich żali i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia - opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew - uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego	relacjonuje swój udział w czuwaniu w wigilię uroczystości Zesłania Ducha Świętego